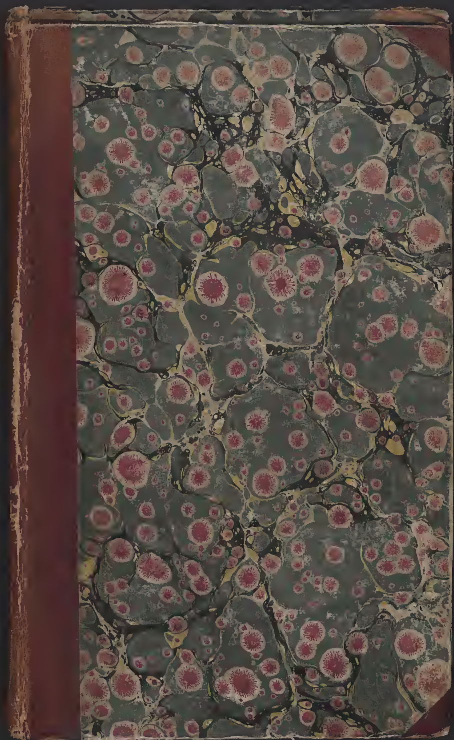

Grafminningar og Erfiljóð

eptir ýmislegt merkisfólk

samin

af

Konferentsráði Dr. M. Stephensen.

Grafminníngar og Erfiljóð

eptir ýmislegt merkisfólk

samin

af

Konferentsráði Dr. M. Stephensen,

og

Grafskriftir, Erfiljóð og Líkrædur

eptir

Konferentsráð Dr. M. Stephensen

og

Hans Hásælu Frú

Gudrúnu Vigfúsdóttur Scheving.

Søfnud og útgéfin af Syni þeirra

O. M. Stephensen

Jústits = Secretera.

Videyar Klaustri,

1842.

1.

Grafskriftir og Erfiljóð

samin af Conferenceráði Dr. M. Stephensen.

Grafskrift á Látínu yfir Conf. Jón Eyríksson.
Samin 1786.

H. S. E.
Vir illustrissimus
JOHANNES ERICI
Islandus.
Musarum, dum vixit, decus.
Bonorum omnium delicium.
Illi subditorum amor.
Hunc sibi natum
Patria, multos per annos,
gratulabatur.
Denatum jam
Insolabilis luget, complorat, lacrymatur.
Viri tamen non morietur,
qvae semper vivet et amabitur virtus

Nec doctrina, quae venerabitur
Neque probitas, neque diligentia
Nec denique ter singularis
Patriae amor.
Quae licet incomparabilia fere,
Superstitibus pro exemplare
S u n t o
Tale benefactori nunquam obliviscendo in signum grati animi monimentum ponit ipsius conterraneus.
M. S t e p h e n s e n.

Hin sama á Íslendsku.

Felst hér í moldu
hinn frægasti madur
J ó n E y r í k s s o n
Íslendíngur.
Mentagydjum prýdi medan lifdi,
Unan øllum gódum,
Unnu honum hugástum undirbodnir.
Þvílíks sér bórins
Sóma og stodar
Taldist sælt Fødur = land
um lángann aldur,
syrgir lík nú lagdann,
harmar, grætur, huggast eigi.
Hals þó deyr eigi dygd
— mun hún æ lifa í ást hjá mønnum —
deyr ei lærdómur hans er lengi tignast
né rádvendni né heldur árvekni;

mun hans síst deya en makalausa
ást á fedra foldu.
Mannkostir slíkir, þó vart megi vidjafnast,
skulu fyrirmind allra er eptir lifa.

Hvílíka minníngu setur óglеymanda velgjörara síuum, sem merki-þakkláts huga, samlandi hans.

M. Stephensen.

Utlegging Suhms lat. Grafskriftar yfir Stiftamtmann Þorkél Fjeldsted., (sjá Minnisv. Tíd. 1. B. bls. 244.)

Þar er leiddur
Þorkéll Fieldsted
Madur
Ad hugviti mikill,
Fjøl - vitríngur
Frábær ad minni,
Olastandi ydjumadur,
Fátækra audgari,
Forsvar bænda.

Grafskrift á látínu yfir Biskup Dr. Hannes Finnsson. (Sjá Minn. Tíd. 1. B. bls. 270—2).

H. S. E.
Laudatissimus. Islandus.

JOHANNES. FINNAEUS.
S. S. Theologiæ. Doctor.
Episcopus. Dioeceseos. Skalholtensis.
Natus. die. VIII. Maji. Anno. MDCCXXXIX.
Denatus. die. IV. Augusti. Anno. MDCCXCVI.
Summus. Theologus.
Polyhistor. Celeberrimus.
Scientiarum.
In. Patria. Instaurator.
Ecclesiæ. Columen.
Præceptor. Dexterrimus,
Vir.
Probatæ. Pietatis.
Spectatissimæ, Fidei.
Mansvetudinis. Singularis.
Industriœ. Admirabilis.
Patriæ. Ornamentum.
Lugens. Islandia.
Parem.
Tanto. Nomini.
Diu. Qværet.
Eheu!
Diutius. Desiderabit.
Tale

Præceptori, Affini et Amico nunqvam obliviscendo monimentum moestissimus posuit.

MAGNUS STEPHANIUS.

Útlegging gjørd af Sigurdi Sýslumanni Péturssyni.

Hér er lagdur
Ordstíri bestum Íslendíngur
Hannes Finnsson,
Lærifadir í heilagri Gudfrædi
og Biskup Skálholts-Stiptis.
Fæddur dag 8da Maí Annó 1739.
Andadur dag 4a Agústi Annó 1796.
Hann var best mentur í helgri speki,
Frægastur medal Fjølvitringa,
Lærdóms Bætir
í Landi voru,
Mikill Kristninnar Máttar-stólpi,
Laginn best ad læra adra.
Bestur ad raun
Bædi og trygdum,
Ljúfmenni fram lángt of adra,
Ydinn svo ad undrum gégndi,
Sinnar ættjardar Sómi.
Ad Líka þess Merkis-manns
Lengi spyrja man,
Ísaland ekka þrúngid,
En, því midur!
Þreyja lengur.

Hvílíkt minnisteikn setti ógleimanlegum Kénnifødur, Mági og Vini sínum, harmþrúnginn
Magnús Stephensen.

Utlegging Grafskr. Suhms yfir Dr. Hannes, (sjá Minnisv. Tíd. 1. B. bls. 270.) gjørd af M. St.

'Hér er leiddur
Hannes Finnsson,
Biskup Skálholts
Best verdugur,
Mikill Sonur
Mikils Fødurs,
Madur,
Ad skyldurækt, menta-frædi,
Trygd, réttlæti og árvekni,
Engra talinn
Eptirbátur.
Sá var ei Islands
Sómi eins,
Heldur nýtur Nordurlanda.
Hreinskilnasta vin hriggur setti,
P. F. Suhm.

Tvø kvædi, annad fyrir, hitt eptir rædu þá, er M. St. flutti í Reykjavík á Heidursminníngar hátíd eptir Biskup Hannes árid 1796, 7da Október. (sjá Minn. Tid. 1. B. bls. 296. og 320.)

A undan Rædunni.

Lagid er: Þér, Drottinn! þakka eg.

Saung-kór.

1. Dygdanna vinir! vel

Vandið minníngu Hans,
Hvörs missir hefir þel
Harmi fyllt Íslands!
Hans Nafni heidurs-varða
Reisið, mætari marmarans:

Fjórir:

2. Sonunum segið: Hann
Svo góður, mikill var!
Æ! fetið feril þann,
Fagurt er munstur þar!
En landið Ydar unni
Moldum þakklætis minníngar.
3. Lærdóms á meðan ment
Mönnum fær heiðurs-safn,
Og manndygð lof er lént
Leita má: hvar er jafn?
A meðan aldir lifa
Doctors Hannesar deyr ei Nafn!
Allur Saung-kórinn aptur:
A meðan aldir lifa
Doctors Hannesar deyr ei Nafn!

Að endaðri Ræðunni var súngið:
Lagið er: Herra! þér skal heiður og lotníng greiða.

Saung-kór.

1. Allt hvað dregur anda' er grafar fengur,
Ei skal trega hvílda vini lengur,
Fold þó undir
Festi blundinn,

Fljótt sú stundin,
Að gledi = fundum gengur.
Fjórir.'
2. Hér er kvídi, hættu líf umvafið.'
Hér er vídast ró í kísi grafin.
Frí vid mædu,
Fær þreyð gjædi,
Fagnuð, nædi,
Ynd í hædir hafin.
3. Mun ánauðin medur døgum linna!
Mun á dauða lífið sigur vinna!
Von sú standi:
Vor skal andi
Vini lifandi
Á fegins = landi finna!
Allur Saung = kórinn aptur:
Von sú standi:
Vor skal andi
Vini lifandi
Á fegins = landi finna!

Sorgar-Pánkar

vid Grøf
þess sæla Høfdingja
Biskupsins yfir Skálholts-Stipti
Dr. Hannesar Finnssonar,
eins
hans harmandi vínar,
þann 23ja Agústi 1796.
(Sjá æfisøgu hans bls. 37—39).

Lagid er: Pér, Drottinn! þakka eg.

1.

Hvad veldur: Island ad
Asýnd mjøg dapra ber?
Því ángurs óp um þad
Allstadar heyrast fer?
Því hylst þad hrygdar-skýjum?
Ljós fagurt slokknad Landsins er!

2.

Því Gydju Menta má
Margt falla tár á kinn?
Hví grátna hefja brá
Hennar børn? efni' eg finn:
Þau mildann mistu Fødur,
En hún elskara syrgir sinn!

3.

En—Þokka-Gydjur því

Þurrlegar virdast mér?
Þær, sem um bygd og bý
Budu inndæli' af sér!
Eg heyri allar svara:
Handgenginn Vinur horfinn er!

4.

Öldúnga ángurs-mein
Og Kénnivald hvørt skér?
Því úngra vol og vein?
Veitstu: því Skálholt sjer
Hulid allt harma-blæum?
Hannes Biskup andadur er!

5.

Þángad nú þyrpist enn
Preyenda skarinn fár,
Sorgbitnir merkis-menn,
Mannvinur lágur, hár;
Vid Lands-og virdta-Vinar
Framlidins Grøf ad fella tár.

6.

Grátum! því ærid er
Efni til gráts um sinn!
Grátid, sem medur mér
Mistud hér Ástvininn!
Trygd-reyndann besta' bródur,
Biskup og Lærifødurinn!

7.

Þér, sem hans þekktud bygd,

Þér, sem hann fræða vann!
Þér, sem hann tók við trygð,
Tjáið: var betri' enn hann?
Sjáið hans grøf og segið:
Syrgja hvørt ber ei þvílíkann?

8.

Sjáið hans sæti audt!
Sýnið hvørr fylla má!
Gét eg, að grátin traudt
Gydjanna þerrist brá.
Hvørs mætti høfði fara
Hatturinn Doctors eins vel á?

9.

Kom eg á fund þinn fús,
Jullsæli bróðir! æ;
Þá nálgast þitt jarð-hús,
Þér tárum offrað fæ;
Mér er þinn missir bættur,
Í dýrð þá þinni nálægð næ!

10.

Lærdóms á meðan ment
Mønnum fær heiðurs safn,
Og manndygð lof er lént,
Leita má: hvar er jafn?
Á meðan aldir lifa,
Doctors Hannesar deyr ei Nafn!

M. Stephensen.

Grafletur á steini vid Skálholts kyrkju yfir grøf Hannesar Biskups Finnssonar og Frúar hans Þórunnar Olafsdóttur.

Hér hvíla mikil merkis-hjón
Dr. Hannes Finnsson
Biskup Skálholts-Stiptis
og
Þórun Olafsdóttir, fædd Stephensen
Ásamt
Ungum ødrum Syni þeirra
Olafi.
Hannes fæddist 8da Maji 1739
dó 4da Augústi 1796
Þórun fæddist 6ta Júlii 1764
Dó 7da Febrúar 1786.
Hann var
Lærdra ljós, Islands unan, allra gódra Sómi.
Því mun og ángrádt Island
Lengi spyrja ad líka hans, en lengur þreyja.
Hún var
Honum samvalin ad hvørri dygd,
og atgjørfi øllu, jøfn ad ástsæld og eptirsýnd.
Bádum lík Ekkju-frú
Biskups Hannesar
Valgerdur Jónsdóttir
Vísa Prýdi,
Vonar ad hvíla hér, vid Hans sídu

undir þessum úthøggna steini,
sem Hún þeirra setti Moldum.
Svolátandi grafletur setti 1799
Magnús Stephensen.

Grafskrift yfir Jón Prest Arngrímsson, (sjá Minn. Tíd. 1. B. bls. 443.)

Hér hvílir
Elskadur Æskumadur,
Blídur hyrdir Borgar-Þínga
Jón Arngrímsson,
A níunda
Yfir tuttugu ári hnígínn.
Gódur Prestur, gáfur-madur
Menta- og mann-vinur,
Presta prýdi stands,
Sóknum sorg-daudur
Hugljúfi hvørs manns.

Sjádu, madur, sem hér stadar nemur,
Svo manndómur, æskan, ellin fer!
Daudans opt óvørum kall adkémur.
Kannast vid, ad hey allt fólkid er!
Blómstrid féll, en blómstrum grøf hans prýdid
Blómstur Mýra, sem réttnefndur var,
Hans vid legstad, Sókna-búar! bídid,
Blundar, segid, ástkjær vinur þar!

Hann á dygða stig oss ljúfur leiddi,
Laungum fræða, hugga, gledja vann,
Hann oss veg til himin = sælda greiddi,
Himin = sældum Guð því blessi Hann!
Til minníngar setti
M. Stephensen.

Grafskrift á látínu yfir Sigurd Biskup Stephánsson, (sjá Minn. Tíd. 1. B. bls. 445.)

H. S. E.
SIGURDUS STEPHANIUS.
Episcopus Diœceseos Holanæ
Mortuus die *XXIV* Maii Anno *MDCCXCVIII.*
Anno Ætatis *LIV*
Doctrina
Clarus.
Disciplinâ & Eloqventiâ imprimis sacrâ
Clarior.
Pietate & Comitate
Clarissimus.
Vir
Integer, fidus,
Subjectis acceptus,
Holanis utiqve Musis desiderabilis.
Patruo posuit
MAGNUS STEPHANIUS.

Snúin á íslendsku af Jóni Sýslumanni Espólín.

Hér er settur
Sigurdur Stephánsson
Biskup Hóla-Stiptis
Andadur dag 24da Maji 1798
Á 54da aldurs ári.
Frægur
Ad lærdómi,
Enn frægri
Ad kenníngu og andlegri mælsku.
Frægastur
Ad skyldu-rækt og skapi ljúfu.
Madur
Hreinskilinn, trúr
Og hugþekkur
Þeim, sem Hann átti yfir ad segja.
Mega vist Hóla
Menta-Gydjur,
Sakna manns
Ur sínum rønnum.
Svo setti Fødurbródur sínum
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Frú Margretu Jónsdóttur Stephensen. (Minn. Tíd. 2 B. bls. 444.)

Hér geymist
Føgur Rós følnud,

Frú Margrét Jónsdóttir Stephensen,

Fædd dag 13da Janúari 1773.
Ðrend dag 22ann Októbr. 1800.

Kona
Gudrækin, góð, þolinmóð,
Reynd að og rík af dygðum.
Væn, vitur og greind.
Mann = ljúf og menta = fróð.
Kona
Ástrík við Ektamann.
Raunbest og ræktarfull Móðir.
Síns húss, síns kyns og sinnar ættar
Sómi.

Lán, heilsa, segurð, fjør,
Fremd og atgjørfið ríkt,
Dauðans þá aðslaung ør,
Allt varð hér skugga líkt.

En Dygðar ímind blíð
Æ lifir mønnum hjá;
Hún skein, en ljómar lýð
Legstað Góð = kvendis á.

Til minníngar ástkjærri Mágkonu setti
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Chirurg Jón Pétursson, (sjá Minn. Tíð. 3. B. bls. 122.)

Hér er leiddur
Handlæknir frægur
Jón Pétursson,

Madur
Skarpvitur, mælskur, lærdur.
Handgenginn í náttúrunnar
Helgidómi.
Hans kallan og hans vidleitni var:
Ad lengja manna líf,
Ad leggja þeim líkn í þjáníngum.
Ad breyta kránkdæmi í heilsu.
Ad vinna frá daudanum menn fyrir
Fødurlandid
ellegar
Ad mýkja þeim adkomu hans.
Midt í þessari loflegu ydju sofnadi hann loks
Sjálfur daudans lánga dúr
Nálægt sjøtugs aldri
Þann 9da Október 1801
Ad Reykholti.
En — Island mun lengi hans mentir trega.
Til minníngar setti
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Madame Þorbjørgu Jónsdóttur.
(sjá Minn. Tid. 3. B. bls. 253.)

Hér hvílir
Hid daudlega
Þeirrar
Ad Gudrækni, Dygdum og Kvennlistum

Nafnfrægu Prófasts-innu,

Þorbjargar Jónsdóttur,

sem
Eptir frekra 46 ára dygdugt líf,
rúmra 13 ára lukkulegt hjónaband,
Deydi á Stadastad,
þann 10da Októbr. 1803.

Hún var
Mikil Merkis-kona,
Kunstir þær, er kvennmann prýda,
hafdi hún á hárri trøppu,
Sem Manneskja, Kristinn, Ektamaki,
Módir og Húsmódir,
Oneitanlegt afbragd flestra,
Í einu ordi:
Føðurlands og Frænda Sómi.

Þessi sanna og verdskuldada Grafskrift
var henni sett af
Miklum Søknudi.

Ljódmæli,

vid Grøf hennar ad Stadastad, þ. 18 Okt. 1803.

Lagid: Sjádu, madur! sem hér stadar nemur.

1.

Svona daudinn sviptir øllu af foldu,
Svísist ei hid ypparlega vid,
Allt, æ allt skal aptur verda ad moldu!
Er þad lagt á gjørvallt Mannkynid.

2.

Heyrid þér! sem hérna framhjá farid,
  Og hennar dygda þekktud nokkur skil,
Hermid mér og hræsnislaust nú svarid,
  Hvar var stærri merkis-kona til?

3.

Víst mun einginn voga því ad neita,
  Er vill af hjarta tala sannleikann,
Ad hennar maka lengi megum leita,
  Lukka, ef vér gétum fundid hann.

4.

Gudhrædd, dygdug, gódhjørtud vid alla,
  Gáfum miklum prýdd og skynsemi,
Ad forstandi' og fyrirsjón mun valla
  Fundist géta hennar jafníngi.

5.

Hvad mun þurfa hér um margt ad greina,
  Hennar dygda mannelskufullt þel,
Lét þad vera yndi sitt hid eina,
  Ad hún gjæti reynst sem fleirstum vel.

6.

Æ! fullsæl! í Engla hafin bygdir,
  Eymdum svipt og gjørvalls heimsins pín,
O! hvad margir elska þínar dygdir,
  Æ! hvad margir vidkvæmt sakna þín.

7.

Ekki par þar um þó megum mæla
  Missir þinn hvad biturt hjørtun skér,

En hafðu þøkk af hjarta, þú fullsæla!
Fyrir hvað þú varst og vildir vera mér!

8.

O! sá þánki upplífgar vor sinni,
Og þinn hyggar sérhvørn ástvin enn,
Sem ángrast, stynur útaf burtfør þinni,
O! þá gleði: ó! við sjáumst senn!

M. S.

Saknaðar-stef
eptir
dygðaríkustu Móður
Frú Sigríði Magnúsdóttur Stephensen,
af M. St.
(sjá æfiminníngu hennar bls. 19).

1.

1. Hrellíngarfyllsta árum af
Átjánhundruð og sjø! hvørs heiti
Og saga verøld viðbjóð gaf,
Þú vaktir sorg í hvørjum reiti.
Tendraðir stríðsins bál og blossa
Burtrændir lífi, eign og frið',
Létst blóð og tár um lønd útfossa,
Ljómandi dygð ei hlífðist við.

2.

Mér varstu staklegt mæðu-ár,
Meðal óvina fánginn leiddir,

Módur hjartkjærrar misſir ſár,
Meſtri þá lífſins heill mig ſneiddi.
Þér var ei nóg mig hriggt ad hafa,
Horfna lands prýdi hvørr einn fann,
Þá beygdann ſorg á barminn grafar,
Þeſs beſta drógſtu Yfirmann.

3.

Med øllum Dætrum Íſalands
Ágjætaſt blóm, ſem var ad finna
Ímind dygdar og Kvennakrans,
Kóróna þeirra, gledin hinnar,
Sigrídur Magnúsdóttir má
Mønnum í brád þó ſýnir feli,
Sem munſtur lengi mørgum hjá,
Margbleſsad lifa í áſtar = þeli.

4.

Fullſæla Módir! hvad er hér
Vid himin líkt og þína gledi!
Þú eptirdæmid ødrum lér
Eins taka ſtrídu jøfnu gédi,
Ad óttaſt Gud og elſka bródur,
Óvinar gleyma heipt og ſlægd,
Adſtoda veſlann, øllum gódur,
Unna dygd, ſýna breiſkum vægd.

5.

Sambodin dygdum ſælan há,
Sídar ef lidnum veitiſt gódum,
Þín hvørſu vegleg vera má,
Verdugaſt dæmid Íslands ſljódum!

Hvør þess dóttir þinn legstad lítur,
Laungunarfull, sem þú ad fá
Søknud Fødurlands, sú er hlýtur
Sem þínar dygdir stundar, á.

6.

Þøkk, Módir besta! þér sé téd,
Þínum af vinum, ætt og landi!
Þín lifi dygda minníng med
Miklum og veslum ógleymandi!
Þú hrelltir fyrst vid dánar dægur,
Dýrdar kjørin ad þyggja hnoss,
Vér huggumst, þegar fegins frægur
Fundur á hædum veitist oss!

7.

Þú bendir, Módir! veljid veg,
Vinir! sem gékk eg, lífs um slódir,
Rádsvinnir, gjæfir eins og eg,
Øllum saknadir, vyrdtir, gódir!
Heill veri þeim er heim svo kvedur!
Heill þeim, er frelstur segja má:
Hér er eg, Drottinn! hóp þeim medur,
Sem heilog gaf mér þín Forsjá!

Grafskrift yfir Frú Morthu Maríu Stephensen. (Sjá æfiminníng Amtmanns Stephensens bls. 9.)

Hér blundar ágjæt Høfdíngs kvinna
Frú Martha María Stephensen

Fædd þann 17da Nóvembris 1770
Gipt þann 10da Júnii 1790
núveranda effta Assessori í Íslands konúnglega
Landsyfirrétti og Matricul Commissario
Stepháni Stephensen.
Tíu barna besta Módir.
Dreyd þann 14da Júnii 1805.

Kona gáfud og góð. — Greind þolinmód. — Reynd ad rádvendni. — Rík af kvenn-dygdum. — Harmdaud húsi sínu. — Bónda og børnum — Vinum og vandamønnum. — Aumum og einstæd-íngum. — Øllum gódum, er Hennar dygd þekktu. — Síns stands og kyns og sinnar ættar sómi.

Hér burt er lidid ljós — sem lýsti foldu á — Hér felst uppfølnud rós — Frú, hvørrar kvenndygd há — skal æ med lýdum lifa — lifendra þøkk og lofstýr fá.

Til minníngar ástkjærri Mágkonu setti

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Chirurg Hallgrím Bachmann (sjá Æfim. Amtmanns Stephensens bls. 34.)

Hér er leiddur Høfdíngs madur
Hallgrímur Jónsson
Heitinn **Bachmann**

Fæddur 22ann Marts 1739.
Ørendur 20ta Marts 1811.

Fyrsti Handlæknir Fósturjardar,
Um fjóra tugi og fimm ár betur.
Madur trúrækinn, tryggur, gódgjarn,
Vitur, hreinskilinn, valinkunnur.
Læknir heppinn og líknarfús.
Raunbest, ørlátt, rausnar-menni.
Sjúklíngum vída saknadur Fadir.

Þá Eyr[1] vid Backmanns leidi leit
Landsbúa sorg, hún dauf í bragdi,
„Ristid á stein: ad vart eg veit
„Vinar ad fylla skard," þeim sagdi,
„Launid, ef eigníst líkann Hans,
„Lækníng og ástúd betur enn Honum!"
Dygd og Gratiur[2] gáfu ans:
„Gledirik á Hann laun í vonum!"
Svo setti ástfólgnum Vini
M. Stephensen.

Utleggíng Stipt-Prófasts A. Helgasonar lat. graf-minníngar yfir Stiptamtmann sál. O. Stephensen, (sjá æfim. hans bls. 49.)

Felst hid daudlega
Í fjølum þessum

[1]) Eyr nefndist Læknínga Gydjan á nordurløndum. [2]) Gratiur kallast Þokka-Gydjur, sem ráda gédþekkni, vinsemd, gódsemd og snild-

Ódaudlegs Herra
Olafs Stephensens
Sem fæddist 3ja Maji 1731,
Deydi 11ta Novembr. 1812.

Mann, af Foreldi
Medal-stéttar
Borinn, verdleikar
Báru til valda
Ædstu tignar,
En Hans gáfur,
Líf og sidgædi
Þó litust ædri.
Um nádu keppa
Náttúra og Gjæfa:
Hver veitt fengi mest
Honum ágjæti.

Aldrei munu linna,
Allir gódir
Öldúngs lofstýr
Uppi' ad halda.
En, varist Brædur!
Af bresti hyggju,
Svo mikils lof
Manns ad ríra,
Verdur uns borinn
Sá verdleik ad
Lofa má Hann
Hvers lángt mun bída.

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Vigfús Sýslumannn Scheving, (sjá Klp. 1818 bls. 13.)

Hér undir geymist
Høfdíngja Prýdi
Valdsmadur Konúngs
Vigfús Scheving
Fæddur 15da Januárii 1735
Sýslumadur í Vadla og Hegraness

Sýslum í 30 ár.
Giptur árið 1760
Aunnu Stephánsdóttur.
Hann deydi í Videy
Þann 14da December 1817
Þá sex Barna besti Fadir
En Barnabarna ordinn þriggja
Yfir Tuttugu Afi frægur.

Þó manna fegurd, fjør,
Fyrirtak, vøldin kjær,
Daudans þá ad fer ør,
Odt lídi minníng fjær,
Vigfúsar aldir yfir
Lifa mun dygd í landi skjær.

Ástkjærum Tengdafødur setti
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Hans Stephensen, (sjá Klaustp. 1819 bls. 47.)

Hér felast leifar
Følnadrar æsku
Háns's Stephensens
Amtmanns sonar
Sem fæddist 23ja Septembr. árið 1809.
Deydi 31ta Janúarii 1819.

Frídur var hann sýnum
Frábær ad náms gáfum
Greind og gódri stillíngu
Hvørjum manni hugljúfur.
Hann vard því sárt
Saknadur af ástvinum.

Æskublómid, eldra líkast lýtur
Lágt ad grøf, þá daudans sigd þau skér.
Eins manndómur elli beygjast hlýtur,
Allt því stundlegt hvikult reynast fer.
Sæli bródir! sællar Dóttur minnar,
Svip þú barst og gáfna liking hér,
Senn mun ykkür sælt Foreldri finna,
Sæl fullkomnan hvar og eilíf er!

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Cancellieráð Vigfús Thorarensfen,
(sjá Klp. 1819 bls. 79).

Hér moldin hylur Hjúp eptir leifdann
Vegsamlegs anda,
Vigfúsa Þórarinssonar
Cancellieráds og Konúngs Valdsmanns,
Røksamlegasta í Rángár þingi
Um ár þrjátíu, í Kjós um níu.
Af þrettán børnum undan farin

Sjø fagna Fødur á fegins landi.
Sex með Frú Móður mjøg hér trega
Ástvin bestann, yfirmann syslur
Vitrann stýrir, voladir huggun
Vin traustann vinir, vandamenn adstod.
Deyr aldrei dygd, þó deyi fjør.

Sextín og þriggja føddum ára
Sig honum æfinnar sunna fól[1]
Við endalok Hátíðar upprísu Krists
Reis upp skjærri sól í réttlátra bygd.

Svo minntist merkis frænda
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Cancelliéráð Steindór Finnsson,
(sjá Klp. 1819 bls. 159).

Leiddur er hér frægur løgvitríngur
Steindór Finnsson
Cancelliéráð og Kongungs Valdstjóri
Árnesínganna um ára skeid
Freklega eitt og fjørutíu
Á æfi sjøunda yfir tigi sjø
(26ta Aug. 1819).

---

[1]) Þann 13da April 1819.

Bjó þar vitur Andi
í bestu høfdi.
Rádvandt, gott hjarta
Rédi brjósti.
Fór gjætinn Andi
Yfir foldar ment,
Rádhollur kénndi
Hvad réttast fann.

Fól heimfús Andi
Foldu sinn ham,
Eptirøld minníngu
Efi dáda.
Flúdi spakur Andi
Frá heims volki,
Alíkt Astræu[1]
Til upphæda.

Søknudum ættbródur setti
Dr. M. Stephensen.

Eptirmæli Síra Jóns Þorlákssonar, (sjá Klp. 1819 bls. 192.)

1.

Hví mun skjærast Hana = þagnad=gal?
Svans ei framar saungvar fagrir hljóma?
Suda taka háfir Gjæfa = rómar?
Íslands Milton ørendur nú skal.

2.

Klopstokks, Pópa, Tullins Túlk, sem laung

---

[1]) *Astræu* dýrkudu Grikkir, sem réttvísinnar Gydju, søgdu hana dóttur Júppiters og Themidis, en senda ofan á jardríki, hvar hún um gullaldurinn kénndi mønnum rétt og sanngirni, og reyndi til ad sætta allann ágreining manna á milli. Hún dvaldi lengst hjá mønnum af øllum Verndargodum þeirra, en — þegar sídir spilltust, héldst hún ekki lengur vid á jørdu, og flúdi upp aptur til himna, hvar hún nú ljómar — segja þeir — í Jómfrúar merkinu.

Messías og manninn um, en bædi
Maii = dag og Sæ = før, dýrdleg kvædi
Og daudans stríd vid dygd svo fagurt saung.

3.

Dumba geymir døpur grafar þró.
Hann, sem glæstum svo vel blómstrum sádi
Sængum hjóna, leidin gøfgra, þádi
Blómstur = lausann bed og hvíld í ró.

4.

Enginn saungva Engla kvad sem hann,
Enginn flaug svo Arnar léttum fjødrum
Eptir slíkum, né med gódum ødrum
Drótt svo skémta dægrin stytta vann.

5.

Minníng helstu merkis = skálda lands,
Vyrdíng hverr einn verdskuldadri sæmi!
(Verk øll mildur Gud og Fadir dæmir).
Hér mørg Skáldi heidurs flétti krans!

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Jónas Stephensen, sjá Klp. 1820. blss. 104.)

Hér er jardadur
Jónas Stephensen
Amtmanns Sonur, á æsku vori
Fæddur 4da Júnii 1814, dáinn 22. Maji 1820.

Skjótt sálar Jónasar skýlis lundur
Visnadi, en skjótt vænni upp = rann
I høndum Fødurs og himin = vistum.
Alfadir leit ofgódann Jónas
Hér á jørd velkjast, heim tók Barnid
Baud því dýrdlegri bygdir kanna,
Himneska frædi á himnum nema
En heims af vømmum hreinni sálu
Fødur helgum skila og fagna skiptum.
Sofdu vært, Bródir! sjá þig aptur
Sælir vinir senn sælann Engil.

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Stephán Bjørnsson Stephensen.
(Sjá Klp. 1820 bls. 183.)

Barn hér í Módur blundar skauti
S t e p h á n S t e p h e n s e n
Sonur **B j a r n a r** Sekretéra
Fæddur 22ann Maji 1815, dáinn 4da Okt. 1820.

Litli Bródir! lífs er unnid stríd.
Sæll þinn Andi, heims frá raunum hafinn.
Hér býr sorg, en þú ert gledi vafinn;
Upp þér runnin eilífd føgur blíd.
Heims úr reitum horfna Pløntu þá
Hví skal syrgja? hér var blómid þrúngid

Hennar æsku; nú til fulls útsprúngid
Blómstrar plantad betri hnetti á.

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Madame Önnu Stephánsdóttur.
(Sjá Klp. 1820 bls. 184.)

Hér blundar Høfdíngs Kona
Valdsmanns Ekkja Vigfúsa Schévíngs
Anna Stephánsdóttir
Fædd 15da Dec. 1729, dáin 30ta Okt. 1820.

Módir søknud; Módur-jardar rós;
Prýdi kvenna; dæmi fagurt dygda;
Dád og gáfum rík; til sælli bygda
Heimfús, þángad leid á burt, sem ljós.
Syrgjum ei þann sælu vinníng meir!
Hún í gledi hafin sorgir yfir;
Hún í Nidja mind og dæmi lifir.
Hennar minníng heimi seint því deyr.

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Amtmann Stephán Stephensen.
(sjá æfim. hans bls. 37—9.

Galdt skuld Módur
Í gjald-daga settann

Íslands Vestur = Amts
Yfirstýrir
Stephán Stephensen
Fæddur 27da Dec. 1767, dáinn 20ta Dec. 1820.

Ekta = frúm tveim ástríkur maki,
Børnum þrettán bestur Fadir,
Edla mannvinur, ørmum stytta,
Amts = búa traust, ættjardar prýdi.

Sæli bródir! sár er missir Þinn.
Ættmenn, Vinir, Aumir, hans vid bodin
Otal kveina: mín féll gæfu stodin!
Hverr nú strýkur harma = tár af kinn?
Gásna snildar, gjædsku, dygda ljós
Þitt skal gégnum grímu daudans skína,
Gardars = hólmi blessa Minníng þína,
Þér ei deya Þjódar skilid hrós.

Elskudum Bródur setti
M. Stephensen.

Vers súngid vid jardarfør hins sama, (sjá Klp. 1821 bls. 20).

Þó feli mold vorn Fødur blída,
Og fljóti tár um legstad Hans,

Dygd Hans í minni lifi lýda
Lód medan byggist Islands!
:,: Hans-úngur safna' og eldri má
O! ad Hans Líkann fengjum sjá! :,:

Sorglegur ársdagur, 3ji Jóla 1820.

Afmælisdagur minn og Bródur míns,

Amtmanns Stephensens,

þá liggjandi á Líkborum.

1.

Lýsir dagur lífsins fyrstur minn,
Upphaf hvers var eymdar vein og grátur,
Ei fullordnum nokkur bodar hlátur.
Eg, med Vitring, „allt hér skapraun finn."

2.

Ars sá dagur ádur gaf um hríd
Yndi mér af elskuverdum Bródur,
En sá hneig í skautid vorrar Módur.
Angur grær um okkar burdar tíd.

3.

Hvad er lífid? hégómleikinn einn;
Sjónhverfíng og sálarkrapta leikur,
Sorg, armæda, bóla, hjóm og reykur.
Hverr þess frami? hann eg tel ei neinn.

4.

Æ! því leit eg' upp mér renna þann
Dag, sem gremju lífsins til mig leiddi?

Líf ad þekkja moldin daud ei beiddi;
Grætur sá ei gull, sem aldrei fann.

5.

Gull og líf ad gráta verdast er,
Því, ad fallvallt þeirra lánid bædi
Þekkja fengum, glis og tvíſýn gjædi,
En þeim tengdann eymda mikinn her.

6.

Ef sífeldt vid ánaud berjast skal;
Ef sig vit um eydimerkur hrópar
Ært og háſt mót heimskuþorum glópa,
Øfund fellir afbragds manna val.

7.

Ef hér dygdin, ydn og hyggja má
Hatri, vélum, hrekkjum, lasti sæta,
Hugar-sorgum úr ein grøfin bæta,
Hvert er lífsins helsta mæti þá?

8.

Var ei skárra, vita ei par um heim?
Ekkért sætt og ekkért biturt smakka,
Engu kvída, né til betra hlakka,
Enn ad þjakast ángri og raunum þeim?

9.

Audar moldir ekkért sturla nær;
Anda' ei par, sem enga veru þádi;
Øfund, þjáning, kvídi þeim ei nádi,
Ekkért raskad rósemd þeirra fær.

10.

Svæfa von um sælli eilífd fer,

Verøld þegar vill oss hrjá og kjæla,
Vÿl og gremja hugarværd burtfæla,
Missjøfn orka mønnum lént því er.

11.

Von, opt fávís, vísu samt ei gaf;
Ønd því reikar ótta og vonar milli;
Endíng rauna hvert ad daudinn fylli,
Fæst ei nokkur frædíng dánum af.

12.

Ei samt stodar óst um veru þrot.
Ekkért skapad ógjørt því má verda,
En sá þánki skal mót raunum herda;
Eilífs lífs vorn Anda gledja not.

13.

Hvad má blindud hyggja skynja manns
Hans um ráð, sem honum eilífd veitti?
Helgann vísdóm þann, oss gáfum skreytti,
Daufri líkíng skilníngs hædar hans?

14.

Allt hvad sjáum, allt ber gjædsku vott,
Allt um speki ædstrar veru hljómar,
Allt forsjónar mildu stjórn samrómar,
Allt hans ráð mun øllum verum gott.

15.

Hví þá møglum harmafullt vid líf?
Augnablik mót eilífd vart má heita
Æfin lengst; oss benda raunir leita
Ædri Vonar eptir stundar kíf.

16.

Máské reynsla, margføld sorg og neyd,
Lækníng holl sé lasta skjædum meinum,
Lærdóms skóli bestur, þúngt ef reynum,
Hédan búast heim og fagna deyd.

17.

Sá allt skóp best sjer þad hentar oss.
Ef í gladværd æfilángt vér sveymum,
Ottast er, ad dygd og skyldu gleymum,
Ædsta metum heims dálæti hnoss.

18.

Sá oss lífid gaf þess setur skamt;
Lætur ørløg lífs á klippa þrádinn;
Lífs von betra gódum med hans nádin,
Lífs vid enda lífa býdur samt.

19.

Fyrst mér lífid, Fadir! gafst á jørd,
Lát mig raunir lífs ei yfirbuga,
Léttu sorga mekki' af kløkkum huga,
Traust á þér minn sterkann vera Vørd!

20.

Falla Vinir; flýr oss Manna-val!
Sæll er hverr, sem vaknar heill frá veiki;
Vel lífs reynslu sorgarspil fékk leikid!
Æ! ad mitt ei endad líka skal!

21.

Vappi nokkurr Videyar um gard,
Yfir mínu lágt sá tauti leidi:

„Laungu seinna, enn vildi, þessi deydi;
„Snatta-skiptum hann sár-feiginn vard.",

22.

„Lifs af þrautum lúinn værd hér fann,
„Tíd og þeignu trútt sá verja pundi
„Tilraun veika gjordi; bitrar stundir
„Ofund þeim í umbun skapa vann."

23.

„Vægt sé hans um verk og hjarta dæmt!
„Lán er hvers, sem lengra komist gétur,
„Land vort stodad, frædt og elskad betur,
„Lof á skylid lengur þjódar-ræmt!"

24.

„Vegfarandi! ef vilt hans minning smá,
„Lát þig dæmin dádum frægri géra;
„Dáins ordstýr þér fridhelgann vera,
„Legg Kjærminni[1] leidid heldur á!"

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Síra Bjarna Arngrímsson og konu hans, (sjá Klp. 1821 bls. 88.)

Hér hjón fengu til hvíldar gengid
Frá oki laungu lífs og straungu
Bjarni Arngrímsson
Mela og Leirár Merkis-prestur
Fæddur 1768, Prestvígdur 1796

---

[1]) Blómstur — ödru nafni: Gleymdu mér ekki.

Og góðfræg Húss = frú
Gudrún Sigurdardóttir.
Sáludust bædi 7da Apr. 1821.

Rádvands og Mennta = manns
Minníng ei deyr øld hjá;
Dygd, regla, hugvit Hans
Heidra Framlídins má.
Born Sókna bed Hans yfir
Skulu blessunar blómstrum strá.

M. Stephensen.

Grafskrift á steini yfir Sálmaskáld Hallgrím Pét=ursson, (sjá Klp. 1821 bls. 204)

Lét stein þenna Landshøfdíngi
Sárast saknadur — hverr sannri trú
Af alúd unni — ættmenn rista
Eptir sinn dag ad øldnum moldum
Háleits Sálma=skálds
H a l l g r í m s fræga
Saurbæar Prests P é t u r s s o n a r.

Lifi Beggja Minníng í landi blessud!
1 8 2 1.

M. Stephensen.

Grafskrift yfir óskírdan sonarson, (sjá Æfim. Frú Sigr. St. Stephensen bls. 8.)

Felur hér grøf hjá Fodur-systur
Onefndanna Son
Olafs Stephensens
(Candidati Júris)
Fæddann og dáinn 15da Dec. 1821.

Leit varla vid jørd, ádur líkams bøndum,
Fleygdi frelsud Sál; flýtti før heim.
Er hún sæl algjørd í Alfødurs høndum.
Engla nemur mál, Engill med þeim.

Þá Minningu setti Afinn
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Gudbrand Apóthekara Vigfússon,
(sjá Klp. 1822 bls. 168.)

Hér geymast moldir Gøfugmennis
Gudbrandar Vigfússonar
Apóthekara.
Hann fæddist 26ta Agústi 1772.
Vard Apóthekari á Íslandi 27da Jan. 1801.
Giptist 1802
Jómfrú Jóhønnu Sophiu Petersen.
Deydi 14da Septembr. 1822.

Lét Honum sambland Læknis efna.
Líkn og grandvart líf á jørdu,

Hyggið, gott hjarta og hugljúft géð,
Veglegann týr Valmenni leifa.
Svo setti
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Jónas Thorstensen, (sjá Klp. 1822 bls. 187.)

Lýsti skamma stund — lífsins stjarna
Jarðar á hnetti
Jónasi Thorstensen
Lands-læknis Syni
Leið hrød undir
Upp hún rann Augústí 23ja } 1822.
En 6ta Nóvembr. sýnir fól }

Drottinn bauð: minn flýðu, Jónas jørð!
Jeg þig kveð til Engla hirðar minna!
Er mitt Ríkið erfðin líka þinna.
Bestann þinn mig vita skalt þú Vørð!
Setti
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Steinunni Helgadóttur Thordarsen, (sjá Klp. 1823 bls. 65.)

Felur mold fagur-borið

Æsku blóm út vart sprúngid
Steinunnar Helgadóttur
Saurbœar Prests Thórdarsens
Fœddrar 23ja Augústi 1822
Dáinnar 23ja Janúarii 1823.

Hér Haust-rósar Vetrar-gustur vann
Følva blómid, fjørid reisa dofa.
Fegri þessi Rós skal eilíft lofa
Vor, sem Hún í verøld sælli fann.
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Amtmann Stephán Thorarensen,
(sjá Klp. 1823 bls. 67.)

Hneig ad grund
Høfdíngi frægur
Vid bráda komu bana-stundar
Islands Nordur-Amts
Yfir-stýrir
Stephán Thorarensen
Conferencerád; Riddari af Dannebroge.
Fertugur Amtmadur, fátt í tveim mánudum.
Løgmadur og Vice Løgmadur í 10 ár,
Fœddur 1754, Dáinn 12ta Marts 1823.

Ekta-Frú bestri elskadur maki.
Atján Børnum ástríkur Fadir.

Vitur, stjórnsamur, valinkunnur.
Ættjarðar sinnar og ættar prýði.

Svo burthverfa vegsemd, auður, vøld!
Grøf allt hjúpar — Góðra leiðum yfir
Grær lofstýr og minníng dáða lifir.
Þær við æfi-þekkjast ljósar-kvøld.

Syrgir Themis, saknar Ætt og Land,
Hverr má þessi hefja fremri blóma?
Sinni jafna lotníng vinna' og sóma?
Betur heiðra Stepháns Nafn og Stand?

Heiðrudum Svila setti
M. Stephensen.

Grafskrift á látínu yfir Biskup Geir Vídalín, snúin á íslendsku af Adj. Svb. Egilssyni, (sjá Klp. 1823 bls. 180).

Mausoleo carentes,
Polyandrio Templi hujus cathedralis
Mortales concreditæ sunt reliquiæ,
Viri immortalis
GEIRI JONŒ VIDALINI,
Equitis aurati ordinis Dannebrogici,
Episcopi totius Islandiæ.

In Cujus
Ingenii dotibus probitate liberalitate
Humanitate comitate
Animi sub qvâvis sortis vicissitudine æqvitate,
In muneribus gerendis dexteritate
Quam maxime præcellentibus formandis
Natura religio et studium
Concertaverunt,

Natus die 27. Octobr. 1761.
Sacerdotio initiatus 1791. Episcopatui 1797.
Obiit die 20. Septembr. 1823.

Præter Viduam unumqve Filium superstites
Nomenqve sempiternum præclarum desideratum
Parum relinqvens
Multis ille bonis flebilis occidit.
Tale Amico monumentum posuit.
M. Stephensen.

Í Dómkirkju þessarar daudra reiti
Geymir mold þad er Marmari skýldi
Leifar daudlegar lofsælasta Høfdíngja
Geirs Jónssonar Vidalíns
Riddara Dannebrogs-Ordunnar
Biskups alls Íslands.

Sá hafdi frábærar sálar gáfur
Góðmennsku staka og gjøfula hønd
Manngædsku mestu og mannblídu,
Hug hógstilltastann í hrigd og gledi
Sérlega lagkjænsku í sýslu størfum
Náttúra Trú og nýtar mentir
Hér nádu keppa hver vid adra
Mannkosti þessa ad minda svo
Ad þeir áfbragd mest annara væru.

Hann fæddist dag 27da Októbr. 1761
Vígdist til Prests 1791, til Biskups 1797
Deydi dag 20ta Sept. 1823.
Og lét sér annad lítid eptir
Enn Ekkjufrú þreyandi og einn Son
Og ágjætt nafn þad er æ mun vera
Øllum eptirsjá.
Sávard mørgum gódum mønnum harmdaudr.

Þetta minnismerki setti vini sínum.
M. Stephensen.

Ísl. útleggíng lat. grafskriftar Stiptprófasts A. Helgasonar yfir Geir Biskup, (sjá Klp. 1823 bls. 162).

Dróg fyrir ljós daudans grímu
Pad leid frá jørd enn ljómar í hædum
Vid besta høfdíngja og Biskups fall
Herra Geirs Jónssonar Vídalíns.

Riddara af Dannebrogen
Og Biskups yfir Islandi
Hann fæddist þann 27da Októbr. 1761
Vard kalladur til Dómkirkju = Prests í Reykja=
vík þann 8da Janúarii 1791
Giptist nú eptirþrejandi Ekkju = frú
S i g r í d i H a l d ó r s d ó t t ú r
Þann 25ta Júlii 1792
Vard Biskup Skálholts Stipt. þ. 10da Maii 1797
Vígdist á Hólum þann 30ta Júlii sama ár.
Alls Islands Biskup þann 2ann Okt. 1802
Riddari af Dannebrogen þ. 28da Okt. 1817
Eptirlét einn lifandi Son
Og deydi 20ta Septembr. 1823.

Valmenni gafadur vitur fródur
Hógværdar dæmi og hjarta gædsku
Islands sómi allra hugljúfi
Ollum harmdaudur aumum Fadir.

Hans jafnoka hvar má líta meir?
Hvar Hans gáfna, gædsku, lundar-blídu?
Gladværd jafna láns vid heill og strídu?
Hverr skard fylla eptir Góda Geir?
Horfins sýnum Hans ei Minníng deyr,
Lifa skal um Land vort dygda fagur
Lengi týr; uns þrýtur øldum dagur,
Þeim skal lýsa dæmid: Gódi Geir.

Svo setti söknudum Fornvini
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Jónas Thorstensen, (sjá Klp. 1823 bls. 183.)

Birtist í Nesi ný blómprúngin jurt
Blés andi Drottins; hún visnadi burt.

Í Videyu blundar vid Bródurs hlid
Jarðadur Ungsveinn
Jónas Þorsteinsson,
Land-Læknis Sonur
Borinn 9da, burtlidinn 14da Októbr. 1823.

Fædíngum tvennum fagnar ønd,
Og følnad Lík ad moldin geymi;
Vid Módur legs frí og Líkams bønd
Lifir hún sæl í betra heimi
Hún vid fimm daga frekra tøf
Fullsødd lífs daufann hér ad skoda.
Sér ljóma fann fyrir handan grøf
Sagrann eilífdar Morgunroda.

Setti
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Steinunni Helgadóttur Thordarsen, (sjá Klp. 1824 bls. 15.)

Ný sást í Saurbæ seytjánda Decembris
Glærum lífs út skjóta geislum stjarna
Steinunnar Helgadóttur

Prests Thordarsens.
Undirrann náføl eptir viku.

Lífs þó slokni log, hold fadmi grøf,
Engil hreinni Öndu morgun-ljóminn
Eilífs heilsar lífs og sælda blóminn.
Hún var sæl, ad hér fékk stutta tøf.

Setti

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Frú Ragnheidi Schéving, (sjá Kpl. 1826 bls. 161.)

Fyrirtakid Kvenna og Frúa Prýdi
Ætt-jardar sóminn Aumíngja styttan
Frú Ragnheidur Olafsdóttir
Schéving
Fædd Stephensen
Þann 29da September 1774.
Gipt núveranda Cancellirádi
Og Sýslumanni í Borgarfjardar Sýslu
Jónasi Schéving
Þann 29da September 1804.
Vard sjálf ei Módir, en samt mørgum
Munadarleysíngjum Mædrum betri.
Andadist Martsí mánadar fyrsta. (1826)

Hennar gáfur og hjarta-gjædska,
Húss-stjórn, ástúd vid Ektamaka,
Ættrækni, Trygd, Örlæti, Blída,
Módurleysíngjum Módur fóstur.
Mannúd stök og Menta snilli,
Færsta líka finna í Fødurlandi.

Fóstur-jørd! þín falla dýrust blóm.
Fátt er leift af Frúm svo kosta-ríkum.
Fátt hér grær af Liljum þeirra líkum.
Þú ert rúin — þegar audnin tóm!
Ljós hér sloknad ljómar fagrast þar,
Dygd frábær hvar dýrri umbun kýnist.
Dætrum lands ei Leidar-stjarnan týnist:
Frúa Munstrid. Frú Schéving, sem var.

Ástkjærri Systur setti

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Morthu Maríu Olafsdóttur Stephensen, (sjá Klp. 1826 bls. 164.

Haust-lilja spratt á Hólmi innra
Føgur sýnum, frábær ad edli
Martha María Stephensen
(Þann 12ta Októbr. 1824).
Vard sú gródursett ad Videyar Klaustri (1825).
Á Hana blés þar Andi Drottins

Vísnadi því upp á vori lífsins
Fékk vetrarværd (16. Sept. 1826) svo veglegri birtist
Ad endurlífgunar alheims Vori.
Syrgja Foreldrar, sakna Frændur
Svo vonarfullrar og vænnrar lilju
Huggast um skammt ad Hennar fundum.

Allt líf jardar um=mindunar bídur
Orma=fjøld, sem þúngt um duptid skrídur,
Sleyg ad vori hefur sig í hæd,
Følnada þó foldin Lilju geymi,
Fegri hún í sælla blómstrar heimi,
Prísar lausn og líf af innstu æd.

Svo minntist kjærrar Sonar=dóttur Afinn

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Frú Sigrídi St. Stephensen, (sjá æfiminníngu hennar bls. 19.)

Blundar hér vært í bedi grafar
Frábært Kvennval, Frúa Prýdin
Sigrídur Stephánsdóttir
Stephensen
Ekta=Frú Vice=Júştits=Sekretéra
Olafs Stephensens
Honum gipt 21ta Júnii 1819
Fædd 30ta Aug. 1792.

Ørend 2ann Nóvembris 1827.
Fjøgra' Barna mœtust Móðir.

Móðir aumum Síns Maka ynði.
Af gáfna snild gjœðsku dygðum,
Trygð loffœl og trúar-rœkni.
Ættar, Hjúa og allra gleði.

Hjartkjær Dóttir! Himins besta gjøf!
Þinn um legstað lengi tár mun flóa,
Lofstýr fagur Þína' um minning' gróa,
Þúsund trega Þína stuttu tøf.
Engill komstu, Engill kvaddir jørð!
Huggast Ekkill, Børn og beygður Faðir,
Bygð í hæða senn Þér føgnum glaðir,
Þar samtaka sýngjum þakkargjørð.

Hjartkjærri og sártsaknaðri Tengdadóttur setti
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Þorvarð Stephensen.

Hér er lagt hold
Lengi þjakað
Edla Ynglings
Amtmanns Sonar
Þorvarðar Stephensens
Sem fæddist 24ða September 1812.

Deydi ad Nesi 1ta Nóvembr. 1828.
Hoskur Lærisveinn
Háskóla Sóreyar
(1826 — 27.)

Med Honum sofnadi
Seinust von
Mæddrar Módur
Um Affsprengis yndi
Hvarf úngt Ættar = blóm
Ynglínga Laukur.
Fólks hugljúsi
Foreldra Gledi.

Fellir Vetur følnud blómstur lands,
Felur líf — sem Vorid nýtt framleidir,
Fegurd, yndi sprúnginn út þá breidir
Endurgéfinn glæstur sigur = krans.

Sóstri kjær! Þig felur Dinum Grøf:
En þig sælann dýrdlíng Frændur finna,
Fyrr' enn varir leita bygda Þinna,
Forsjón prísa, fagna lausnar gjøf.

Asikjærum Bródursyni og Fóstra sett

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Brynjólf bónda Teitsson.

Hér liggur ørend
Akraness Prýdi
Dáinn Dánumadur
Brynjólfur Teitsson
Hann fæddist 19da Aprílis 1787
Giptist 23ja Maii 1811
Margrétu Brandsdóttur
Og vard med Henni ellefu barna Fadir
Andadist lángþjádur ad Ytrahólmi
Þann 25ta Augústí 1828.

Ætt affsprengi unnurum bygda
Sjálfur prýddur sálar adli
Sérlegri trúmennsku og sannri dygd
Lengi saknadur Laukur bygdar.

Svo þitt, Fóstri! æfi-glas útrann
Þrúnginn mædum, dymmur settist dagur,
Dýr kvøld-rodinn vonar skein Þér fagur,
Sál uns frelsud hvíld og huggun fann.
Þitt trúlyndi, þína støku dygd,
Lætur umbun ljúfur Gud ei þverra.
Leiddann inní føgnud, dýrd Þíns Herra,
Setur yfir ædra' í Sælla bygd.

Svo minntist kjærs Fósturs-sonar
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Laurits Knudsen.

Her gjemmes Støvet
af
Laurits Knudsen
Borger og Kjøbmand
I Reykevig
Født den 29de Januar 1780
Givt med Margrete Anne Holter
I 18 Aar og med hende 11 Børns
Ømme Fader
Død den 4de Augusti 1828.

En agtværdig Mand og Borger
Kjærlig Ægtefælle og Fader
Troefast Ven, Nødlidendes Trøst
Virksom, opbyggelig, godhjertet
Og almindelig savnet Mand.

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Jómfrú Haldóru Sveinbjarnardóttur í nafni unnusta hennar Einars bónda Gunnlaugssonar.

Fögur Rós
Fölnuð Lilja
Liggur hér Lík

Við Leirár Kirkju
Haldóra Sveinbjarnardóttir
Fædd 13da Augústi 1803
Drend 10da Nóvember 1829.

Horfið brúda blóm
Besta hjarta
Ímynd dygdar
Allir trega

Allra unun
Unnustu trygga
Allra sárast
Unnusti grátinn.

(Einar Gunnlaugsson.)

Grafskrift yfir Sigridi Olafsd. Stephensen.

Liggur hér følnud
Lilja í grøf
Utsprúngin 5ta Augústi 1830
En í árs lokin áburt visnud
Sigrídur Olafsdóttir Stephensen.

Frum = gródi Módur
Foreldra Yndi
Sem vonar fulla
Syrgja látna Lilju.

Upprann Stjarnan allføgur oss nærr',
En fljótt þokan hennar loga huldi,

Hún burtleid og mønnum sýnir duldi,
:,: Himinbúum birtist ljóma-skjær. :,:
Lífs vid meinum lækníng bestu fann,
Alfædd lífs til ædra, sæl framgengin,
Eilíf mentan hvar og tign er fengin,
:,: Sigridur og sigurkransinn vann. :,:

Svo setti Afinn
M. Stephensen.

Grafskrift yfir H. L. A. Ulstrup.

Reykevigs Kirkegaard gjemmer
En forhen yndig Lilje
Fremspiret af en ædel Stamme paa Dansk —
Derefter omplantet paa Islandsk — Bund
og der henvisnet i det andet Aar
Det Sorgængelige nemlig af
Frue Assessorinde
Hedevig Lovisa Augusta Ulstrup
Født Lerche.

Hun var født i Friderikfsborg den 16de Junii 1802
Givt der den 6te Junii 1828 med
Krigs = Assessor Landfoged i Island
og Byefoged i Reykevig
R. Chr. Ulstrup.
Døde i Reykevig 23 Dage epter Sin

anden Barsel = Seng
Den 13de Marts 1830
Efterladende
En dybtsørgende Ægtemand og tvende
spæde Døttre
Panter paa deres trofaste Kjærlighed
Fra Begges første Ungdom af
Samt
Et almindeligt Savn og Sorg i alles Hjerter
Som kjendte Hendes mange Dyder
Hendes ædle blide
og goddædige Hjerte mod alle.

Saa Livets Glæder bradt forsvinde,
Paa Faders Bud, sem os dem gav!
Henfarne Venner vi gjenfinde —
O! søde Trøst! — bag Død og Grav,
:,: Hvor Dyden høster Fryd til Løn,
Og straaler engle = reen og skjøn. :,:
M. Stephensen.

Grafskrift yfir Jómfrú Þórunni Oddsdóttur
Stephensen.

Blundar í dymmum
Bedi grafar
Besta Kvennval
Blóminn Meya

Þórunn Oddsdóttir Stephensen
Fædd . . . 17 . .
Drend 17da Nóvembr. 1831.

Føgur sýnum
Fegri ad dygdum
Blídlyndi gjædsku
Og brúda snilli

Sálar = adli
Og sinnis ró
Aumra stod
Ættar sómi.

Hérvistar þúng þó meinin mædi,
Margvísleg þjaki sorgin oss.
Á ædra hnetti eilíf gjædi,
Umbuna dygdar reynslu kross,
Hédan burthorfin, lýdi lands
Ljómar; á vísann sigur = krans.

Heidradri Frændstúlku sinni setti

M. Stephensen.

Grafskrift yfir Ragnheidi Hannesd. Stephensen.

Rósføgur Mey
Ragnheidur Hannesdóttir Stephensen
Fædd 15da Júlii 1830
Dáin 21ta Október 1832.
Grøf hér hlaut
Vid Garda Kirkju.

Frábær sál tjaldbúð
Fagra bygdi
Vísir Gjæfu
Ef vidgáng fengi
En Unga Plöntu
Affneid vid rætur
Engill Guds
Til eilífdar blóma.

Syrgja Foreldrar
Sofnada Dóttur
Fagurt lán Drottins
Ur fadmi sér hrifid
Lof sé þess Gjafara
Lausn fyrir veitta!
Hann þad óspjallad
Fékk endurnumid.

Foreldrar beisk þó felli tárin
Framlidinna vid Nidja grøf,
Góð læknar huggun sorgar sárin:
Senn finnumst vér med léntri gjøf;
:,: Herra lífs sýngjum hátt lof þá:
Hér oss, Drottinn! og børn vor sjá! :,:

Svo setti Afinn

M. Stephensen.

Grafskriftir, Erfiljóð

og

Líkrædur

eptir

Konferentsráð Dr. M. Stephensen

og

Hans Sáfælu Frú

Guðrúnu Vigfúsdóttur Scheving.

Hic
Deposuerunt mortalia Viri immortalis memoriæ
MAGNI OLAVIDIS STEPHENSEN
Doctoris Juris
Justitiarii tribunalis Islandiæ superioris,
R. M. a consiliis Conferentiarum,
Qvi natus Vlto D. a. Cal. Jan. Anno 1763
Matrimonium cum jam beata uxore
G U D R U N A S C H E V I N G
IIItio D. a. Id: Sept: Annò 1788, iniit;
Ex qva tres suscepit liberos —
duo sunt superstites —
Obiit vero XVIto D. a. Cal. Apr. 1833.

Si genus, si vel civilem vel literariam dignitatem qværis:
Si ingenium, si generosum animum,
Si industriam, si opera spectas:
Haud facile parem invenies.
Sæculum tantum non dimidium
Publici muneris administratione explevit.
Rem literariam patriæ tueri et amplificare non desiit.
In suis studiis nunqvam cessavit.

Pater familias, si qvis, diligens,
Suorum magnum præsidium, exstitit.
Fortuna prospera uti scivit,
Qvæ si interdum adversaretur,
Movebatur qvidem, at non frangebatur.
Pietas, animiqve alacris vigor ægrum
sustinebant;
Benignitatis necnon liberalitatis
Multa exstant exempla.

Talem et tantum virum
Multi, dum vixit, suspiciebant,
Plures mortuum diu desiderabunt.

Sic posuit ejus memoriæ
gratus cultor
A. HELGASON.

Þessa Grafskrift íslendskadi Adj. Svb. Eigilsson þannig:

Hér er lagt hid daudlega látins Høfdíngja,
ódaudlegrar minníngar,
Magnúsar Olafssonar Stephensens,
Lærifødur í Løgvísi,
Háyfirdómara í Íslands Landsyfirrétti,
Konúnglegrar Hátignar Konferentsráds.
Hann fæddist 27da Decbr. 1762,
Kvongadist 11ta September 1788,

Nú í Gudi burtsofnadri Hásælli Frú
Gudrúnu Vigfúsdóttur Scheving,
Vid hværri hann eignadist þrjú børn,
Af hværjum tvø eru á lífi.
Hann andadist 17da Marts 1833.

Ef þú spyr ad ættgøfgi og embættistign
og bókmenta bjørtum heidri,
Ef þú lítur á gáfur Hans og gøfuglyndi,
elju og idni, og hværju Hann afkastadi,
Muntu traudlega Hans maka finna.
Hann gégndi opinberum embættis størfum
Hardtnær um hálfa øld,
lét ei af ad efla og frama bókmentir síns fødurlands,
og sló aldrei sløku vid lærdómsidnir sínar.
Hann var hinn gjørhugulasti Húsfadir,
og ættmanna sinna øflug verja.
Þegar lukkan lék í lyndi, hafdi Hann tøk á
ad neyta hennar,
en brytist hún stundum á móti Honum,
þá beigdist Hann ad sønnu, en brotnadi ekki.
Gudrækid hugarfar og hugrekkisfullt fjør
héldu honum uppréttum í sjúkdóminum.
Margar eru menjar uppi gódgjørdasemi Hans
og høfdíngskapar.

Þenna mikla mann virdtu margir,
medan Hans naut vid,
en fleirum mun laung eptirsjá verda
ad Honum lidnum.

Svo setti Hans minningar þakklátur heidrari

A. Helgason.

Línar hvílast í helgri ró
Sveipadar mjúku módur skauti
Daudligar leyfar Landshøfdíngja
Um aldir ódaudligs Íslands Sonar
Magnúsar O. Stephensens
Conferenceráds og Doctoris Juris.
Hann fæddist í heim þenna 27da Decembr. 1762.
Utsendur Kóngs í erindagjørdir 25ta Septembr. 1783.
Vard Copíisti í Kammercancellii 5ta Aprílis 1784.
Viceløgmadur Íslands vestan og nordan
23ja Maji 1788.
Giptist sama ár gódfrægum maka
Gudrúnu Vigfúsdóttur fæddri Schéving.
Honum nú samsælli í sveit engla.
Hann vard Løgmadur vestan og nordan 19da Aug. 1789
Settur Landfógéti frá 1793 til 1795.
Ædsti dómari Yfirréttar og Jústitzrád 6ta Júnii 1800.
Forseti í Yfirecriminalrétti og Etatsrád 6ta Maji 1808.
Conferencerád 17da Aprílis 1816.
Lærifadir í Lagafrædi 6ta Aprílis 1819.

Saddur af jardneskum heidri, heill og árum
Gékk Hann gladur til Guds barna hvíldar
Hafinn í englastétt fyrir unnin verk 17da Marts 1833.
Heidur Lands, ljós ættjardar, fadir þurfenda
Og Þriggja barna,
En Tíu barna bestur Afi.

Rádvøld réttvísi
Røggsemi studd
Temprud þó mannmildi
Ad máta Guds:
Eldfjørg ydn í
Ad efla heillir
Mentir og manndád:
Hans muna lyst
Gudrækni géstrisni
Og gjøful hønd
Hugar blídlyndi
Og hjartagjædska
Frábær lærdóms fýsn
Og føsturlands ást
Hugprýdi sáttfús
Vid sakada
Sýndu Hans sannhelgan sálar adal.

Frón vort stynur! føl er Landsins brá!
Bergmál duna' af brøttum fjalla tindi!
Berst þad kveinid þeirra' á milli' í skyndi:
Lands er stytta' og sómi fallinn frá!
Þú Sáfæli! Þú ættjardar ljós!
Ei Þín minníng med Þér verdur grafin,
Mun hún sídar verdugliga hafin,
Følskalausrar framtídar vid hrós.
Jøkli faldin fjøll ámedan stá,
Þín í brædra brjósti minníng lifir;
(5*)

Blessist hennar verkun Nidjum yfir,
Ad Þ i n n líka aptur mættum fá.

Svo setti látnum Landshøfdíngja,
sínum og sínna søknudum velgjørara
Þ. Sveinbjørnsson.

M a g n ú s a r   k v i d a.
T v í t u g u r   f l o k k u r:

1.

Uti sat und hvítum
alda faldi
fjallkonan snjalla
føgur ofan løg;
sá hún um bláan
boga loga
ljósin øll er lísa
leid um næturskjeid.

2.

Sofinn var þá fífill
fagur í haga,
mús undir mosa
már á báru;
blæu ifir bæ
búanda lúins
dimmra drauma
dró nótt úr sjó.

3.

Hvur er sá er snørum
hugaraugum
skodar lífsleidir
líd allan og tíd;
vakir og vakir,
vinnu sinnir
hrímkalda grímu
sem hagbjartan dag.

4.

Fár gat svo firri
Frónbiggja sjón
glætt ad þeir mættu
gjeima skoda heima;
fár gat svo firri
fornra Norna
haptbøndum sviptan
huga sendt á flug.

5.

Fár gat svo firri
fullhugadur bugad
ílla villu,
aldaspellis gjald.
Leígid hefir lígi,
og ládbiggja rád
allavega spjallad,
eítriblend í sveítum.

6.

Fár gat svo firri
fjandann anda
lestan og lostid
lígi brott úr vígi;
hrakti sá er vakti
medan høldafjøld
meígindofin sefur
marghøfdadan varg.

7.

Uti sat und hvítum
alda faldi
fjallkonan snjalla
føgur ofan løg;
sá hún þar vâ
ad vættum hættum
íturdjarfur arfi
Olafs und sólu.

8.

Róma vard á þrøm,
rudbist ad studdri,
fólkumdjarfur, filkíng
slokks uþokkans;
hugdi sá er dugdi
firir hamar fram
alla saman fella
ókind á sjó.

9.

Hvargi hugdist varga
vidsnúid lid
berast láta firir
bjargarid nidur;
hremmdu þá og klemmdu,
er hrekjast tóku,
stodir sem ad stódu
í stirku landvirki.

10.

Hvøt var adsókn hetju,
hardnar enn senna,
óaurlegum augum
áskaut hann þá.
Stódu þeír vid stodir,
støkk ei nje hrøkk
stærri jafnt og smærri
strjúka vill eí púki.

11.

Magnús gjekk af megni
und' merki, þjódsterkur
ládvørdur lída,

ljóss, sjer til hróss;
skodar hann í hrada
høgum augum
tjón allt og lán
tíguglegs sigurs.

12.

Rídur hinn rádgódi
á reígin lign = meígins,
heggur nú og leggur,
hrekur alt og rekur;
forkunnar forvirki
falla um grund alla,
flía flokkar lígi,
fjandi støkk úr landi.

13.

Skilid á, ad skuli
skildi vel halda
madur firir módum
mæríngi, nær
aptur sækir eptir
aldiggum hal
flokkur flár nokkur
freka, sem var rekinn.

14.

Skilid á hann, skuli
skilja rjett vilja
Frónbúar nú,
ad hann frembarheit efndi;
dírum blóddreíva,
dørsæfdu fjøri
opt hafa kjeíptan
ítar sigur nítan.

15.

Uti sat und hvítum
alda faldi
fjallkonan snjalla
føgur ofan løg;
sá hún þar láu
á landi og sandi
fallin med øllu
forvirkin hin stirku.

16.

Hrjád ifir lád
þá her æstur fer
og bárur brimóra
bandid auka landa,
hvur er sá er þori
heímsóknar þeím
sinja, jafnt og dinja
sóttir ifir dróttir?

17.

Þørf er brín á djørfum
þegnum, er gjegn
fara þori fara
flæmings affkræmi;
þørf er og á djørfum
þegnum, er megni
sterklig vinna stórvirki,

strita samt med viti.

18.

Veit eg eitt ad vitur
vildi, hann skildi
øll sá margbætt spjøllin
ástland hans — enn brást.
Sá hann þar láu
á landi og sandi
fallin med øllu
forvirkin hin stirku.

19.

Lídur landrádur!
láttu sjá vel máttu
bæta vígi brotin,
braml það vid og svaml.
Lídur landrádur!
ljettu nú svefnhettu,
enn er nóg ad vinna,
einum er starf meinad.

20.

Úti sat und hvítum
alda faldi
fjallkonan snjalla
føgur ofan løg;
sá hún þar á,
er eibúa grúi
mesta manns ad flestu
moldu vígdu hold.

J. Hallgrímsson.

Hver ert þú hinn edli?
er aldrei hvarf
glíkan augum ádur
hvassar 'ro sjónir —.
hátign, blídu,
yfirbragd um bodar.

Sáumc né slíkan
né sjá trydumc
ítrast Öldúng-menni —
vefur þig ljómi,
en sá Vafurlogi
virdíngarbeig veldur.

Hver er sá annar,
hlustir 'ro margar
munnar miklu fleiri —
vængjud óvættur
en vogun-djarfa
hverflyndt, skolbrýnt skrípi.

1.

Heiti Gudbrandar hlut-
um,
hvarju ec vildi ſvara —
eg ſat, er aldir vitu
at Stóli, Biſkup Hóla
ljós kveiktum, máttu léſa
láð = búar myrkri þjádir
rit heiløg, ſaungva ſæta,
ſnart þørſin vidkvæmt hjarta.

2.

Meſtu volli mótkaſti
myrkránna drottnun ſtyrka,
Fadirinn lands og láda
lét vilja framkvæmd metin.
Island hlaut (tel ei undur)
einatt af miſsir beinum
þekkja hvad bar ad þakka,
þegja þó kvørtun megi.

3.

Gét eg ad lýda gjætir
(gráti ſkal ſetja máta),
bót muni bøli veita
betri enn hugad gétum —
en leitac land um innan
látins, er fleſtir gráta
líka hvert fyndi at lokum
léngi mun finnaſt éngi,
og lengi mun finnaſt engi.

4.

Ordóm, er alla dæmir,
ei ſteini lýſti eg neinum,
reyndar þó kaldt áf kéndi
kvart-ſárt þó ýfdiſt hjarta
bót hef eg beſta hlotid
ber þeim ei frægum véra
dóm hjartans ſem ei dæmir
dug Ordróms yfirbúgá,
og dug Ordróms yfirbuga.

Ordrómur kvád:

1.

Bardac opt Gudbrand,
bríxlum ſárum
gladdi geigur hans —
rodar nú blygdan,
en þó rauſa man
þad er hvetur hugur

2.

Otal á ec hluſta,
en þær allt hvad gleypa
mudur lúdra má.
Eitt mælir Ofund,
annad Blída
Rógur þøgu ei þegir.

3.

Spørdumc né Gudbrand
þóat Gudbrand nú

hifin yfir hefiumc;
Spardac né Magnús
er meſtan gat
marglynd Atjánd' Öld.

4.

Pá vard Gudbrandi
þúngt í ſkapi
(dymm náhríngíng hlumdi)
anda lét Magnús
Alda = prýdir —
deyr ei Island allt?

5.

Öldúngur ſpurdi,
en hann anſad gat:
margt á Drottinn djáſna,
fór hann úr ſæti
ſjá hann vildi
þat er forløg fólu.

6.

Magnúſar maka —
mjøc er þuldac
rán og Regin um —
óſjáldan fluttac
Islands búum
tir háns heilum hug.

7.

Allſjaldan lýg ec
ad øllum koſti
minnur ſeigi ſatt.
Velt eg ſem vøkur
vog at hlidum
mundángs hóf uns hitti.

8.

Nú man því nærri,
því nú er látinn
Hann er ſaung um ſýng:
Fødurlands áſtvin
og Ættar laukur
menta ſtyrktar ſtod.

9.

Hærra nam hljóma
og heyraſt ſkírra
(hæſaſt hindurvitni)
øldum komandi,
þá einardt votta:
ſá kvad ſatt er kvad:

Magnús Olafsſonur ſýnir
ſanna dád því viljan krýnir
framkvæmd heppin, ydin ønn;
fyrr munu allar aldir deya

enn þær fái hætt ad seigja:
Hann var Íslands sæmdin sønn.

Já — þú føðurlandsins ljómi,
lifdir, skeinst og vart vor sómi
villumyrkrum vartu hel —
á þinn legstein hardan høggva
harmatár, sem aldir gløggva:
Hann var ljós og lýsti vel.

Arnór Jónsson.

1.

Nú er tignarmadurinn Magnús,
mesta þíng af landshøfdíngja,
hauðurs frægd og gagn og gledi,
grátinn út af hjarta, látinn!
Var um aldur Ísa foldar
annar slíkum herra líkur?
Nær munu aldir uppí gilda
ordid skard, hann féll úr gardi?

2.

Mun ótídur frægra føðurs
frægri møgur, lands á døgum,
og sem fleiri Tiggi trúdi
til embætta', ad þeirra gjætti.
Kaus hann Hari ad Commissera,
og kjøri ad setja' hann Landfógéta;

Vísis lengi' hann var Logmadur
vestan og nordan jokla stordar.

3.

Júſtits=, Etats=rád hann rédi
Ræsis gjørast eptir kjøri;
svo vard kappa jafni Jøfurs
jádur Conferencerádur.
Hefir Dana Hilding mildi,
hefir Drottinn ødrum vottad,
enn þeim dýra Doctor juris,
dádafyllri merki nádar?

4.

Hann var ad semja saman dóma
settur Landsins Yfirréttar;
hind er á, hvad vann ad vanda
verka søfnin prýdi merku.
Hvar sem mattan mikid hættan
mála sjó var um ad róa,
fjørugur vissi ad stilla stýris
stjórnar grip á laga skipi.

5.

Aungan fremri ad réttdæmi
ætla eg vinnist mann ad finna;
mildi= varla=madur í holdi
meistara slíkum hittist líkur.
Sá var ad marki sálarstyrkur,
sá var erkiramur ad herki.
Hvad má vitna ekki um adal
artar hans, og besta hjarta?

6.

Hvørr þann lærdóm geymir guma,
sem gáfustakur fárra maki?
Hvørr svo ídinn gagn að gjøra?
gét eg hann vinnist bágt að finna.
Vitsku sólarljós nam lýsa
Lagastýris vel um daga.
Um má kvarta, að er sú birta
Undirgengin fyrir mengi.

7.

Føðurlands ást, og rausn með ráði,
rækni Guðs og hugarfrækni,
sáttgirni við minni máttar,
sem mest er prýði á stjórum lýða:
ásamt stórum ótal fleirum
aðalbygðum sinnis bygða,
Honum upp' á hárri trøppu
halda lofs um margar aldir.

8.

Aungan kénni eg mig að manni
maklegt hrós um þann að glósa:
svo var maður makastakur
mikið ofar hafinn lofi.
Samt er skylda allra alda
að þess hlynna frægðar minníng,
sem var aldurs Ísa foldar
ídilsæmd og høfuðprýði.

9.

Hefir nú síðan ára æfi,

eins og heidurs, jørd má greida,
ofar sólum himinhafid
hæda skjøldúng frægdar øldúng.
Þar hefir tráum þjóni búinn,
þarfa eptir lángan starfa,
dýrdarheima sæmstan sóma,
sem hann kann ad veita manni.

Páll Jónsson Prestur.

Saknadar ord
Eykonunnar Íslands
eptir Conferenceráð Doctor juris
M. Stephensen.

Lagid: Verdt, er og ekki vegna min etc.

1.

Hvad syrgir þú svo módir mæt,
øldrud moldin
Ísafoldin?
Sonar missi sárt og græt!

2.

Harmid nú med mér børn mín blíd!
ykkar sómi,
lærdóms ljómi
sá var skjærr um sína tíd.

3.

Fallinn hinn mikli Magnús er!
þessi øld
mun þannig kvølda
vart hans líki lifnar hér.

4.

Harmid þann stóra Stephensen!
Doctor laga
láðs um daga
fyrr innlendur fékkst ei sén.

5.

Dómara háum heidri med
og tign ágjætri,
Mildíng mæti,
Konferentsráðs, krýna réd.

6.

Verdugan tign sig tjádi hann;
vísdóm frama
var æ tamast;
dygd af hreinu hjarta ann.

7.

Mildi, Réttvísi hans vid hlid
ad dómum gengu;
gjætt þess fengu
mundángs rata rétt hófid.

8.

Offrud var til þess æfin merk
upp ad lýsa

lýd fávísann;
þarum hvørt hans vitnar verk.

9.

Þú nærverandi ekki øld,
hans manndádir
meta gádir,
óverdskuldad opt varst køld.

10.

Komandi aldir krýna hans
legstad rósum
heidri hrósi
hátt róma lof Høfdíngjans.

11.

Þá mun dygd rétt lýst Merkismanns,
mengi blessa
minníng þessa
og æskja Líka ødlist hans.

12.

Farsæli Sonur! sála þín
laus vid mædu
mettast gjædum
hægri Krists vid hlid nú skín.

13.

Þartil lífs kvedur Lúdur vid:
í skauti mínu
skal eg þínum
moldum skýla mjúkt í frid.

Jóhann Tómásson Prestur.

Andvarp yfir hvarfi
Islands sóma,
Sannleiks hetjunnar,
Sigrara mannrauna,
Doctors Magnúsar ens mikla
Stephensens, stórsaknaða.

1.

Hvað svo gall í holum norður-fjöllum?
hvílíkt vein af konum bæði' og sveinum? —
það var fallið þýngst af öllum föllum,
það var mein sem notrar allra beinum;
Lýsti hátt, við ljóma geisla beittann,
lundur, fjalla varinn ofar hjalli;
Viðey átti viðinn ærið skreyttann
við hvørs falli drjúpa hugir allir.

2.

Breiddi hreinust blómstur hærstu greina
breiðann norður- yfir-fjórðúng jarðar,
lengi skein það ljósið fegurst eina,
en loksins þorðu bylgjur storma harðar
sigurviðinn vænstann á að ráða,
við þó bauð að abla honum nauða;
hann þá liðinn hitti fallið bráða
hjúpaði nauðug jörðin likið dauða.

3.

Svo hvarf Magnús mikli, sem að hyggnum
málum flæða vann um Isa-svæði;
yndi' og gagn í arf vér fá'm af tignum

Öll sem gjæda jók og studdi frædi.
Þegar hitti hetju í ofur mætti
Hann sem alla lét úr sæti falla,
var sem ditti dagur í svartnætti
djúpt, og hallist Sól ad rótum fjalla.

4.

En hans frædi alda hvørf ei deyda
uns þó gæti blundur raskad sæti;
harma kvædi hugi samt vill meida,
því — hvørr vill bæta Lærifødurs sæti!
Skadinn svall í sálartaugum øllum,
svo í bárum nidur flutu tárin;
Þad var fallid þýngst af øllum føllum;
Þad var sár er naudug græda árin.

S. Breidfjørd.

Erfi-ljód

er má nefna:
Magnúsar-mál; ellegar:
fjegra gud-dísa
dóm, umgengin
Magnús Stephensen mæra.

Hverr af foreldri,
— heilli vænstu —
bestu og dýrstu borinn,
átjándu aldar
ára á tugar
sjøunda ødru ári,

December mánads
dag sjøunda
á um tugu tvenna.
Endursól Alfødur
ønd sér lénta,
líkams fjötri afleysta,

øndverdu á ári aldar nítjándu
þridja um þrjá tygu.

Var mig sýn fyrir,
í blundi vakanda,
dýrdlegri' enn mæla megi:
hlid upplukust,
á himnum efstu,
Sólu fegri sala.
Sá þar innleiddann,
ad leyst náfjøtur,
anda ódaudlegann
þess er med øldum
sér eilíft gat
minni, ad makleikum,
Magnúsar ens mikla
og ens megin-gøfga,
Stiptamtmanns Olafs arfa,
Islands øfsta
yfirdómanda,
Konferentsráds Kon-úngs.
Heyrdi þá rødd Guds
hátignar fyllsta,
hljód gáfu himnar allir:
„mildt skal nú dæmast
„sá mildi dýrsta
„mest æ mat í dómum".

Kvaddi þá Drottinn
dísir fjórar,
hanum æ handgengnastar,
hreina Sannsøgli,
holla Fridsemi,
Réttvísi og Miskun mjúka.
Systur Alfadir
Engla' og manna,
Skapari alheims undra
Systur taldar
med sér tilnefndi,
dýrann dóm ad heya.
Fyrst þá Fridsemi,
ad forsøgn dýrstri
Engla og alda Fødurs,
alblómgri laufgrein
olíu-vidar
glæstari glasislaufi
Uppbrá, og fridi
órjúfanda
og gridum ginn-heiløgum
yfirlýsti,
svo algløggt heyrdi
himna øll ve um vídust.
Rødd sú hljómhvellri

hverjum lúdri
og básúnu blástri mundi;
gjallarhorns þókti
glaumur hvellasti
sem þøgn hjá þeima hljómi.
Blygdskír' óljúgfród
ber Sannsøgli,
leidri lygd eygrømust;
sókna og varna gøgn
sønn, allra mála,
lætur hún sér skyldt ad
skíra.
Skírri blæju
skjøllu mjall-hvítri
lendar og líf umsveypin,
bjørt í bragdi
brjósti enn skírri,
hreinust allra' í hjarta.
Mál-reglu hún spennti,
mundum bjørtum,
alla' af adamantsteini,
bergtinnu, stáli,
brast, gleri
hverju ofhardasta.
Rétti' hún fram tédan
reglu kvarda
og málbrýn mælti þannig:
„fyrr man regla sjá
„rétt-málasta
„sem var fyrir bál-eldi
blotna,
„og sem seig-mjúkur
„silki-týgill
„í hríng og hnøtt sam-
vindast,
„eda' í dupt falla
„af fúa' og elli
„enn rángt um mæla megi".
Innti hún enn meirr
einardligust
bersøgl þó mild í máli:
„Skyldt er ad Magnús,
„møgur dýrstur
„Olafs ens ey-góda,
„miskun og réttvísi
„mæti' í dómi,
„alls bádum æ best unni,
„alla þá stund
„er ad Alvalds rádi
„dóma lands og laga
„átti um annast,
„øld til heilla;
„nú hæfir honum laun sé
lagin;
„opt þó mann-fólska,
„slárri hrekkvísri
„og bølgjarnri øfund
eggjud,

„illkvittna feldi
„og ómilda dóma
„um verk hans velmeintuſtz
„mál er Sannleikur
„ſagna beſtur
„berr í ljós hér um leidiſt.
„Hvar gétur mædgin
„er meir um æfi
„unntiſt heilum huga,
„heldur enn Aſtræa,
„hrein óſkmey Guds
„og Hann hvørt ødru
unntu?
„Dygd og Sannleika,
„dýrſt hnit-ſyſtkyn
„ſønnum Gudi af gétin,
„hvørr ſtadfaſtar,
„hvørr trúligar
„elſka' og virda vildi?
„Má at hanum Nemesis
„neinna laun-klækja
„volig víti ſkapa;
„alls hann ſamvitſku
„ſann-réttdæmis
„gjætti' æ ad Guds bodi.
„Hvar viti mann
„er Magnúsar Konúngs
„lofſælls Laga-bætis
„betur nafn vegligt
„ad bera hæfi,
„í því er ad løg-bót lýtur?
„Meſt því hann jafnan
„mat og virdi,
„í medferd mála hvarra,
„oſs allar Syſtur
„er ſamt æ ſtøndum
„hér ad dómi Drottins.
„Mana þó dælt
„ad dylja' ad innit
„ſumt, er midur um ſæmdiz
„matur alls eingi
„er æva borinn
„hveim aldrei ſyndir á-
ſigriſt,
„og Sathans, heims
„og holds ofbeldi
„táli' og brøgdum beitiſt,
„en ſá er æ beſtur
„er beſt andvígur
„þeim gjøriſt vid Guds
fulltýngi."
Hljód gaf Sannſøgli
en hvøſs Réttvíſi
bjós'k til mál frambera;
reiddi hún mundum
réttvægaſtar
metaſkálar og mælti:
„Ord og verk ſkulu

„allra manna
„vett á vogmet þessi;
„einn'gi er madur
„— nema eittsinn — borinn,
„heims um endlángan aldur,
„er til idgjalda
„illra vinnit
„meirr enn ljúfra launa;
„sama lýk ordi
„á um þenna,
„þó mikid og margt vel
ynni.
„Vann hann þó aldrei
„eitt'gi meira
„enn baud honum skylda
skipud,
„og Gud hanum sjálfur
„gaf til næga
„krapta, vit og vilja.
„Kannat hann því neinum
„komast ad launum
„þó gégndi skipadri skyldu;
„en alls, er úgjørt lét
„eda midur
„vann enn vera hlýddi,
„og Gud honum faung
„og færi á veitti,
„verdt er hann gjøld þess
géti."

Mælti þá ens sæla
Magnúsar andi
ógnvarr for Drottins dómi:
„Réttvísis úrskurd
„eg réttan vidkénnist,
„þó þúngt sé und þeim
ad búa;
„veit eg ad gott allt,
„hvad gétum unnid,
„Guds er en vorr ei verki.
„Veit eg allt id verra
„er viti sjálfskapa
„vort, gégn Drottins vilja;
„mørg kénnist'k misverk
„míns breiskleika
„af brádskap og vangá
vordin.
„Treyst' eg þó tryggum
„trúar hjálp=veli,
„þad er: Krists árnan eina.
„Mitt legg eg mál
„á hans miskun allt;
„hans eins vil eg dóm
fyrir hlýta."
Í því tók Miskun
máli fyrir;
— blídt sló henni hjarta'
í brjósti;
var sem á túngu

og vørum liti
hjarta blædandi bifast. —
„Helzi er Systir!
„hardur þinn dómur,
„raunar þó réttvís kénnist,
„máattu ein géra
„án minna atkvæda;
„eingi má líknarvani lifa.
„Gleymattu ad sá
„er gædsku fadir
„hveim 'rom bádar sam-
bornar,
„mønnum til heilla
„en hrakninga eigi,
„bad hann oss um sakar
semja.
„Segir því og sjálfur
„sannleiks munnur,
„Guds eins Son eingétinn:
„Miskunsamir verid,
„sem miskunsamur
„ydar er ædstur Fadir.
„Segir hann eins muni
„miskun - vani
„dómur hvern þann hitta,
„miskun er enga
„vill mønnum sýna
„þó breiska hrøsun hendi.
„Best kann sá reyndi
„breiski medskapta
„brothættum moldar møg-
um.
„veit hann hve vanfært
„veiku er holdi
„synd-vana líf framleida.
„Veit hann hve á-
mátt'gir
„og vel - slægir
„fjendur sál um sitja,
„veit hann hve opt dimm-
skygd
„vagl - ský blekkja
„mannvits blik-ljós bráa.
„Mana því hans gædska
„og gnæfandi mildi,
„ná - skyldust medaumkun
mjúkri,
„hegna vid hardrétti
„holds breiskleika
„brot um vilja fram vord-
in.
„Gaungum nú senn
„fyrir Son Guds hærsta
„einvald allra dóma,
„sá of allt þádi
„af sínum Fødur,
„miskunsamastur mønnum."
Samþi þad niftum;

síðan gengu
Son Guðs friðsáttar finna,
hvar á hægra veg
hærstum Guði
í ljósi skein íminð æðra.
Aumra ástbænir
ósk heitastar
fyrir velgjørðir veittar,
áður í himin
hátt uppstignar
fyrir ens Alskygna augu
Ruddust nú fram,
í rødum laungum
ótal um miskun mjúka;
blíðt þær Drottinn
við bænum knúðu
að láta sín minnst til launa:
„Hefir þú lofað
„að launa = vani
„eingi skuli vatnsdrykkur
vera,
„þínum þurfendum
„þinna vegna
„af góðu hjarta géfinn.
„Blíðast þig biðjum
„að bestu launir,
„vorum bjargvætti besta,
„ølmusur inntar
„ótal í leyni
„oss án allra launa".
„Vel kann eg áður
„upp þið berið
„beggja brýn erindi."
Blíðt hann svo ræddi:
„og beggja máli
„vel skal að vísu végna.
„Miskun og Réttvísi
„mínum Føður
„kann eg jafn kær-skyldar;
„báðar því jafnt rédu,
„að bað hann eg lyki
„nauðgjøld Adams nidja.
„Bætta 'g fúss fullu
„að føðurs vilja
„ættgeing afbrot manna,
„þegar mannligu
„þolda'g á holdi
„allt það hér telja' ei tíðir.
„Svo sem Guðs Réttvísi
„ríkast krafði
„og bað hann miskun mjúk-
ast,
„megot dóm einn'gi
„dæma að verit
„báðar eitt best ásáttar.
„Þess hann æ gáði
„er þér nú um dæmið,
„sama skal hann dómi sæta,

„Lýsi'eg hann því síknann
„sakmála allra
„jafnt og síkn em eg sjálfur.
„Hverr sem æstir
„af hjarta audmjúku
„miskun hjá mér ad géta,
„og sann=trúadur
„sér til=eignar
„ydrandi árnun mína,
„þótt hefdi miklu
„meir afbrotid
„enn þessi' er þíng um
áttud;
„hér skal um eilífd
„al=sæll lifa
„af míns Fødurs miskun
skærri.
„Lokid er dómi
„leidid hans anda
„til hólpinna fedra og
frænda,
„samgledjist þar hvørjir
„af sælu annars
„svo lengi sem eilífd endist."
Þannig lét Guds Son
gjørd upplokid
samkvádu sættar Dísir;
hærstur Gud Fadir
med helgum anda
eylíft Amen sagdi.
Gullu vid skærar
gledi saungraddir
ótal Engla kóra;
gullu' hvell=róma
gledi=há=lúdrar
vid øll ve um himna.

Jón Ingjaldsson Prestur.

M. Stephensen Dr.

Konferencerád og Jústitiarius í Íslands Landsyfirrétti, Tilsjónar= og Forstødumadur Landsuppfrædíngar félagsins frá 1794 til 1826. Dáinn 17da Mart. 1833.

Hneig þar horskur laga
haldbodi, skørúngur aldar!
Sá var, medan endist æfi,

eydir villu, frømudur snilli.
Þess munu þrár í ofsum
Þengils vinar lengi
(hnípir drótt og drúpir
dapurt land) hugum standa.

Svb. Egilsson.

Mælt af munni við andláts fregn
Konferentsráðs M. Stephensens að Viðey.

1.

Forstjóra Réttar fyrsta
fallinn kveða nú allir!
hjør bana deyddi dýrann,
dagur varð andláts fagur;
hrygg Mínerva hnuggin
harmþrúngin sér barmar,
rennir sjónar sunnum
sér ei mæríng vera.

2.

Viðey þrúngin þráir
þjóð-gjæðíng margfróða,
lyst skreytti lærdóms mestann,
løgspekin æfdist føgur,
ítur ydn á neyta
ávallt stund lagði (frá ek);

marga reit frá rótum
ritgjørd snotra vitur.

3.

Hvatti marga þá er hitti
háfar rækta gáfur,
fræðíng útbreidist ydin,
óskad', en múgur þrjótskast;
módgadi margopt þjódar
mæríngja', er reyndu fæ̈ra
ládi heillir, lýda
last hrakmannlegasta.

4.

Líkams fjør vid lokid
leystur Stephensen hreystist;
áreitnin illra þrotnar
ángurs tár þorna' af vánga;
hold er í Herrans valdi;
hýsíng Paradísar
gistir ønd, Gudi bestum
gløð sameinast Fødur.

5.

Rádvandra dýrr er daudi
Drottni for brynju-gotna;
— jørd þessi' er víst ei verdug
vid líkjast himnaríki —
himin-sæld heitir gumum
hreldum lífs ad kveldi,
gladir æ sem gøfga lýdir,
gódur Frelsarinn þjóda.

6.

Gledjumst, er grátnir stríðum,
gjæðum af dýrðar hæða!
drótta prísum Drottinn
dáða Konferentsráði
frið veitti, frelsi' og heiður
fró gaf hugar nóga,
sál uns, glöð í Guði,
gjørði ná ljóssins jørðu.

Eingilbert Þórðarson Prestur.

1.

Forsælu skautar Fedra jørð,
medlætis glampi hugværr henni
hvarfladi burt, sem auga renni,
lýngstrádann þreyir Laga-vørð;
þann er sigrandi ødrum opt
æfinga skeinkti krøptug notin;
hvørs menta geislar land og lopt
leiptrudu, fram á stunda þrotin.

2.

Gullu nástreingir, gladværd dó,
Gudirnir Baldur urpu sandi,
spakmála sæfdist efsti andi,
á náttúru listir nið' um sló.
Konst-gydjur sakna mesta manns,
að markverdum dómi sjølþýdunnar;

traudla mun leiddur Líki Hans
lopts hjara nordurs böndum sunnar.

Davíd Jónsson (Fródi).

Fór nú af fold
fágjæfur menta vinur
Magnús í mold!
Minerva tér og stynur:
O Snælands börn
med augu tára-vot!
sýnid mér mann
svo háum ydnum laginn!
sjáid nú þann
sem eins vel brúkar daginn!
er þeirra þrot?

1.

Frambrýst þar á
fossandi, gljúfra um leidirnar mjóar,
jökuls úr gjá
greidir sér brautir og leitar til sjóar,
hrindir sér frá
hvörju því tálma sem má —
lýdi vid landbrotum óar.

2.

Þýtur upp þar
þurrum af grundum hinn móbrúni reykur,

stormurinn snar
steypist úr mekki og slítur upp eikur —
með blástri hann bar
burt það á gøtu hans var —
hindranir hann sér við leikur.

3.

Enginn mun á,
enginn mun storminn, þó fram vilji, lasta;
kraptar oss hjá
keppast til þrauta við mótspirnu fasta;
svo megum sjá
sér ryðja tálmunum frá
menn þá er miklu afkasta.

4.

Frá lasti frí
fyrir það verður þó slíkur aldreigi;
er það af því
annar sér heimila gøtuna segir —
sem regn láti ský
rýðst út það brjósti var í
sé honum vikið úr vegi.

5.

Optar þó sést
að øfundar halurinn séini þann skjóta,
hyggur það mest
hinum að niðra sér vera til bóta,
finnur til flest
fundið er gétur hann vest
og sparar ei lýgina ljóta.

6.

Svo mátti sjá
suma vorn frægasta **Magnús** að lasta,
sem aldreigi á
af illu hið minnsta hann reyndi að kasta,
því honum fannst hjá,
helst sem að vantaði þá,
ýdnin og framkvæmdin fasta.

7.

Ungur þá vann
erlendu stadanna føgru að vitja,
lán er þar fann
leitst honum ólíkrar hegdunar nytjar,
henni med hann
hugdi í Føðurlands rann
Evrópu audnuna' að flytja.

8.

Atjánda hvað
øldin til helsta sér gyldisins taldi,
sérhvað oss það
sem best hann kunni til notkunar valdi,
allvíst er að
optlega' og mørgum í stað
Kostgæfni' hans kom þar að haldi.

9.

Øldin þá snýst,
aldurbørn heyra menn lasta þær þjóðir
annað sem lítst

og þykja nýari síðirnir góðir;
en neita má síst
nítjándu aldar að víst
átjánda øldin er móðir!

10.

Honum fyr' það
halirnir eldri fyrr lastanir voldu
átjándu að
aðhylti * * * * * * * *

Athgs. Þetta Kvæðisbrot fannst í skjølum Amtmanns sál. B. Thorarensens, að honum látnum; stendur það hér síðast, bæði af því að það er eigi fullort og það barst mér ekki í hendur fyrr, enn búið var að prenta flest hinna kvæðanna.

O. M. St.

Stutt Kvedja
framflutt vid Lík-kistu
Konferentsráds sáluga Doctors

M. Stephensens,

af
þáverandi Prófasti í Rángárþíngi,
nú Dómkyrkju-presti og Riddara af Dannebrog,

H. G. Thordarsen.

Hæstvirdtu Tilheyrendur!

Eg finn ad þad er meir vilji og árædi enn samsvarandi kraptur, sem nú dregur mig til ad tala til Ydar, háttheidrada Samkvæmi!

Alvarleg og hátídleg er þøgn allra þeirra sem hér eru vidstaddir, allra útlit og yfirbragd vottar djúpa sorg, eda innrætta alvørugéfni, sem eg ad sønnu opt hefi mátt horfa uppá vid útfarir daudlegra manna, en sem nú sýnist þó øllu innrættari, almennari og margbreyttari enn endrarnær. Allir eru hér vidstaddir — med spenntu athygli, einsog þeir varla ennþá trúi þeirri fregn, sem Daudans Engill hefir flutt, ad hér skuli hníginn sá kraptur, sem eigi sýndist ætladur fyrir nokkur fáein ár, heldur margar aldir; — þad er sem menn ekki trúi, ad þessar fjalir, einhvørjar

þær sorgleguſtu sem eg hefi séd, skulu geyma þann líkhama, sem ekki fyrir svo laungu stód óbeygdur af árafjøldanum, einsog eik sú, sem hvørki stormar né biljir fá sveigt; — Þetta einkar alvarlega og hátídlega, og sorglega í samkvæmi voru er nóg til ad beygja ekki sterkara krapt enn þann sem eg hefi; þó ætladi eg ad flytja ydur þad sem þér allir vitid, ad hér er látinn einn sá gøfugasti og merkilegasti Høfdíngi þessa lands, sá dýri Herra Magnús Stephensen; og er svo mikid ívarid þessa fregn ad engi málsnild gétur aukid hennar innihald, og enginn túlkad til hlýtar þá tilfinníngu, sem alstadar vaknar um þetta land, med svo margbreyttu móti; þessi hin miklu tídindi fá ekki dulist, þau smeygja sér inní hreisi ótal aumíngja, hvar ogsvo børnin, sem nýlega hafa lært ad nefna fødur og módur, þekkja Hans nafn, og líka brjóstast þau inní sali hinna voldugari, sem stundum þóktust máské kénna á ríki Hans. En øllum hnikkir vid sem heyrá; vinir sem óvinir taka þessum tídindum med lotníngarfullri alvørugéfni, og engi sá er til, sem ekki finni sig hrærdann í djúpum hjarta síns, finni sér bregda óvenjulega og undarlega vid fráfall þessa hins mikla manns. Þad eru því tídindi sem ekki fá dulist, ad þessi høfdíngi hefir nú kvadt heiminn, þenna heim hvar Hann hafdi lifad svo lengi, og hvar Hann hafdi stadid í svo mørgu og svo miklu, já stadid opt næstum sem einn fyrir sig medal sinna aldarmanna. Hann hafdi þad flest reynt sem heimurinn á til, svo vel af sætu sem beisku —

virdíngar og metord umfram adra hér í landi og allmikla audsæld, tign og álit sem engi gat neitad Honum úm; — Hann hafdi og margt lidid í fráfalli elskenda, í þúngum sjúkdómum, í mótmælum aldarinnar og fleiru, en med óbeygjanlegum krapti lét Hann eigi hugfallast hvad sem honum mætti, heldur komst hann sigri hrósandi fram úr øllum þrautum sem ad hendi báru, og skildist vid heiminn sem sú Sigurhetja, er, medan til endtist, lét ekki heiminn stjórna sér, heldur vildi sigra hann, sem eigi heldur, þó vid alls nægtir hefdi ad búa, lét leidast til sællífis eda ydjuleysis, heldur var hinn mesti reglumadur í øllu líferni sínu, og kunni því ekki ad eyda lífsstundum sínum til ónytju — þar leiddi hann sá innri kraptur, sem ætíd er vottur mikilmennskunnar, er ekki leyfir manni ad eira þeirri stundu sem sé til einkis eda illa brúkud. Hans æfisaga vottar, hvad Hann í heiminum gjørdi, og hvad Hann leid, þad gétur ekki verid tilgángur minn, ad tala þarum; En eg vildi einúngis segja: Hann hefir nú kvadt heiminn til ad gánga inní annann og betri, hvar eg veit víst ad Hans krapti, Hans þrekmiklu sálu er ætlud mikil ydja, og hvar rætast mun hid mikla hugbod anda Hans, hvar Honum mun audnast, þad Hann svo eptirþrádi, ad sjá augliti til auglitis, hvar sá er dómarinn sem veit ad meta Hans miklu vidburdi eptir Hans hjartans meiníngu, hvar Hann er horfinn burt frá vanþakklátum heimi, sem, — eg þori ad segja þad — ekki vissi hvad hann átti — med øllum mín-

um søknudi vil eg segia: Lof sé Gudi, Hann er kominn til hans, er þekkir sjálfs síns handaverk.

Hann hefir kvadt heimili sitt; Húsfadir var hann í ordsins mætasta skilníngi; hann stjórnadi á heimili sínu, ástundadi ad halda uppi undirgéfni og hlýdni hjúa sinna, án þess ad hirda um þann heimsins hátt, sem nú vill nidurrífa alla undirgéfni, en innleida fullkomid jafnrétti allra. En med þessum strángleika sameinadi Hann þá sann-føðurlegu nákvæmni og velvilja vid hjú sín og undirgéfna, einkum hvenær sem eitthvad gékk ad þeim, eda þau leitudu Hans hjálpar; Hann var þeim og fadir til allrar menníngar og frama.

Hvørsu margir hafa stadid undir Honum, sem egu honum ad þakka velferd sína, sem Hann hefir suma med miklum kostnadi mannad og sem hjá Honum nádu þrifnadi þó lítill væri ádur; hvad margir eru þessir, og munu þeir ei sumir hér vidstaddir, er þad játi med verdugri vidkvæmni og þakklátsemi? Munu ekki hjú Hans, sem kunnu ad hegda sér sómasamlega, játa þetta satt ad vera?

Menn heyri dóma hinna betri, en óverdugra manna last ber ekki fremur ad meta enn lof þeirra; því þeir eru ekki settir dómendur lifendra né daudra.

Þegar eg nú litast um, er sem mér sýnist einhvørr mikill hershøfdíngi látinn, eg sje þá undirgéfnu drjúpa, eg heyri ekki medal þeirra þá raust, sem var fær um ad stjórna þúsundum, og sje ekki þann mann, sem hofdi hærri enn almenníngur í Ísrael, sýndist á-

lengdar bera þad med sér, enda fyrir ókunnugum, ad hann væri ætladur til ad vera stjórnari margra, sem hvørt er Hann var med ædri eda lægri, aldrei sleppti þeirri tign í útvortis hegdun, er ekki var tilgérd, heldur náttúrlega framkomin af þeim innra krapti, sem þar bjó í vegsamlegri sálu — Hann er nú horfinn sínu jardneska heimili, en kominn inn á heimili þess húsføđurs, sem veit hvar hann egi helst ad setja þjóna sína, hvada verk hann egi helst ad fá þeim í hendur.

Þetta Göfugmenni hefir nú kvadt vini, ættíngja og børn. Ekki vil eg segja hvad marga vini Hann átti, en hitt þori eg ad fullyrda, ad margur ágætur og gódur madur er til sem nú grætur Hann; ad menn gátu ekki annad, medan Hann lifdi enn virdt manninn, og dádst ad þeim krapti, sem stód svo af sér hvørja mótlætisíns øldu af annari — ad margir edla menn gátu eigi annad enn fundid þakklátsemi, þegar þeir hugleiddu hvad þeir áttu Honum ad þakka. Hans velgjørdir voru svo miklar, ad ekki eru dæmi til ad nokkur annar hér á landi á hinum seinni árum hafi eins mikid ørlæti sýnt, og ef menn vissu, mundi þad flestum ægja hve miklu Hann árlega eyddi til þeirra sem Hann vildi hjálpa. En í því sem fleiru sýndi Hann þrek sitt, ad Hann heldur vildi hjálpa færri til gagns, enn fleirum til lítils eda einkis, því Hann var nógu sterkur til ad láta sér lynda, þó ekki hljómadi daglega fyrir eyrum hans almenníngs fagurgali. Hann veitti stórkostlegar velgjørdir,

þeim er Hann veitti og þó vil eg spyrja, hvørr mun fleirum hafa gjørt gott enn Hann?

En svo mjøg sem hans velgjørdir máttu leida margann til vináttu, þá var ekki hitt sídur, ad Hann var einhvørr hreinskilnasti madur, og lét þad uppi hvørt er Honum þókti betur eda verr, med meiri djørfúng og stundum meira kappi enn nú er tídkanlegt; hann var brádur og mikill í lund; þækti Honum, hvørt sem þad var med réttu edur ei, lét Hann þad uppi, og dróg þá aldrei af, og kunnu því margir illa, einkanlega þeir sem ekki þekktu Hann; en eg má med sanni segja ad þetta kom af einhvørju frábærasta hreinlyndi, einsog líka Honum var lagid ad gleyma slíku ad vørmu spori. Hvad sem hvørr segir, má eg og vitna, ad Hann virdti í huga sínum mótmæli, þegar Hann þókktist vita ad þau kæmu eigi af kala til sín, og ad Hann mat hreinlynda menn um adra fram. Þetta fannst mér mest af øllu gjøra Hann verdugann til ad ega vini, en — máské þó þetta sama hafi ollad því er Hann átti ekki fleiri, þó víst muni margir vera.

En hvört sem Hann átti fleiri eda færri, þá er Hann nú búinn ag kvedja þá, og hátídlega lætur fyrir eyrum mér sú Hans kvedja, Hann gat ekki kvadt vini sína einsog flestir kvedja þá, allt hjá Honum vard ad vera frábrugdid, Hann hefir óskad ad mega sjá þá aptur, Hann hefir bedid Gud ad vardveita þá í þeim heimi sem Hann var sjálfur búinn svo ad reyna; Hann hefir fengid þeim dýrmætann fjársjóð

til geymslu, sitt nafn, sína minníngu, ekki að Hann ætladist til þeir fegrudu hana, en Hann ætladist vissulega til ad þeir létu sig njóta réttar.

Hann hefir kvadt ættíngja sína. O hvílíkur var Hann þeim, bædi til rádaneytis, adstodar og sóma? Þeirra sómi, álit og velferd lá honum á hjarta einsog besta fødur, og er þad máské minna kunnugt enn skyldi, hvad ríkmannlega og stórmannlega Hann hjálpadi og adstodadi þá af þeim sem Hann héldt þess vidþyrftu. Hvílíkur Hann var bródurbørnum sínum er meir enn dæmi séu til, og kann eg þarum ad vitna, hvørsu Hann ydugléga og árlega lét sér annt um hagi mína og útbýtti mér med ríkuglegum høfdíngsskap, og má ekki minna enn eg nú játi þad sem fram vid mig kom med skyldugri þakklátsemi, ad eg ekki tali um Hans velvilja til mín og svo í ødrum efnum; einkanlega var þekkjanlegt. ad Hann eptir fráfall síns heittelskada bródurs, tók ad sér børn hans og vildi gánga þeim í føðurstad, og elskadi þau eigi sídur enn fadir, og lét þeim flestum eda øllum mikla velgjørnínga í té á ári hvørju, hvørt sem Hann sá þau sjálfur eda ekki.

Hann hefir nú kvadt þessa sína ættmenn, og med Honum er þeim fallinn mikill stólpi og uppiháldsmadur ættarinnar, mikill høfdíngi, velgjørari og besti fadir, þeir hafa þess misst, hvørs þeir aldrei hér bída bætur. En Hann hefir hér kvadt ættmenn sína, til ad finna sælli ættmenn á sælla landi; þar hefir Hann fundid trúfastann Ekta-

maka, forklárađann bróđur, elskađa dóttur og barna-
børn og mikinn skara fleiri sælla ættíngja; Hann er
oss sviptur þau fáu ár, sem oss eru hér ennþá ætl-
uđ, en Hann er hinum gefinn eilíflega; þó eg sjái
hvørju eg er sviptur, ann eg Honum vel ađ njóta.
Mín ár verđa hér líkast til ekki mørg, en þá þækti
mér góđu goldin stutt og orkulítil dvøl, ef eg mætti
ega þess von ađ sjá þann gudsifjađann skara.

Hann hefir kvadt børn sín. Hvørr fađ-
ir hefir meira gjørt fyrir børn sín? hvørr fremur
hugsađ um lukku þeirra? hvørr viljađ þeim betur?
þarum vitna þeirra hjørtu, þeirra djúpa hjartasorg.
Þeim hefir hann mikiđ eptirskiliđ, og þau hafa mikiđ
ađ bera, þar sem var Føđursins mikla kostgæfni, miklu
virdíngar og fræga nafn sem eitt á vorum døgum
náđi lengst, jafnvel til útlendra þjóđa; fylgir slíkum
arfi meiri vandi enn hvørjum øđrum. Þessi børn,
verđug Føđur sínum, gráta Hans fráfall og geyma
æfilángt Hans minníngu í heiđrandi og lotníngarfull-
um hjørtum.

Mín forløg hafa svo bundiđ mig til þessarar
ættar, ađ eg hefi tekiđ þátt í margri hennar gledi,
margri hennar sorg, í mørgu þægilegu og miđur þægi-
legu, en þađ innrættist mér á endanum, ađ hún enn
auđkéndi sig frá almenníngi ađ einhvørjum innvort-
is krapti og hreinskilinni djørfúng; ađ vísu eru
sem stendur fallnir hennar prýđileguſtu og gildustu
máttarstólpar, en þar dylst sá kroptur, sem međ tím-

anum munu ennþá framleiða mikla menn; en Guðs er eins að vita stundir og tíma.

Sá göfugi höfðíngi er vér syrgjum hefir kvaðt **Föðurland** sitt. O Föðurland! heilaga orð, sem í þér innibindur allt það sem oss öllum er kært! ó **Ísland**, þú sem ert svo ófrjóssamt á meðal landanna, synir þínir elska þig samt, og margann frægann hefir þú alið og fóstrað, og nú opnar sig þín heilög mold til að meðtaka einn þinn frægasta Son; — fjöll þín og hamrar, vötn og miklu helgidómar, og mörg prúðlynd hjörtu, sem ennþá vitna um að Guð hafi ekki yfirgéfið þetta land, hrópi, kalli og biðji, að Guð vilji náðarsamlega uppvekja sem flesta mikla menn vorri Fósturjörðu, er fyrrum var svo nafntogud og ágæt!

Ekki ætla eg að tala um, hvað sá sæli merkismaður gjörði fyrir Föðurland sitt, ekki heldur leggja neinn dóm á hans aðgjörðir; það sé annarra, og annars tíma og annars staðar, en eg vil segja það sem eg veit: að **Hann elskaði Föðurland sitt og vildi þess gæfu**, þess innvortis anda varð eg opt varr í viðræðum Hans í einrúmi; og Hann vissi sjálfur vel, kannské með nógu mikilli viðkvæmni, hvörjir dómar þar vóru feldir um. — **Hann elskaði Fósturjörð sína.** — Máské Hann í þeirri elsku hafi verið sterkari enn hans öld gat þolað; máské Hann einsog annarr dauðlegur, ekki hafi alla tíma gétað sjeð eða útreiknað **hvað nytsamast var**; en hvað sem um þetta, eða annað héraðlútandi, er,

Hann elskadi þó sitt land og sína landsmenn; Hans orkumikli kraptur fór því fram, sem Hann eptir bestu sannfæríngu héldt landinu til gagns og sóma, og Hann fór þessu fram med Honum eginlegu kappi og dugnadi, er sem mestu vildi til leidar koma og sem fljótast.

En — breytast tímar, breytast menn; aldarinnar andi er nú á seinni tímum mjøg breyttur, og virdist hann nú sem stendur mjøg svo á ríngulreid, ef eg mætti svo segja, og — þarmed gjørast margir dómarnir.

Já! eg held því føstu, sem eg veit med vissu, Hann elskadi Føðurland sitt til daudans, þrátt fyrir øll þau mótmæli sem Hann leid, þrátt fyrir margra vanþakklæti, þrátt fyrir margra óvináttu, og þad er vel, ad Hann nú, eptir mikid erfidi og þrautir, fær ad hvíla í skauti þeirrar módur, hvørrar heittelskandi sonur Hann var.

Hann hefir nú hreppt annad Føðurland, hvar Hann ámedal betri anda, á betri øld, sjálfur forkláradur, mun eilíflega þjóna sínum Konúngi trúr.

Einhvørjir hugsa víst, eg hafi sagt ofmikid og þó oflítid; en — ekki var ásetníngur minn ad vera lángordur — þad átti hvørki vid stødu mína hér, né stad edur stund — stutt átti ræda mín ad vera, en lángur søknudur minn. — Eg gat ekki heyrt þann látinn, sem hafdi svomikid gjørt vel til mín, án þess ad kannast opinberlega vid þad, sem ekki einúngis gjørdi mér vel, eptir ad eg var ordinn tengdur Hon-

um, heldur áður, medan eg varla þekkti Hann, og var umkomulítill og fátækur, og hafdi ekki vid að stydjast til menníngar, nema það er ógleymanlegur vinur og velgjörari[1] veitti mér; þá — medan engi sást annar tilgángur enn sá ad gjöra vel, nádi þess burtdána sæla Herra gódfús hønd til mín, þótt eg væri aumur og í ødru landi, og þó Hann svolítid sem ekkért þekkti til mín; Hans hønd kom þángað til mín, ekki tóm, heldur full ríkuglegs ørlætis mér til handa; — má eg ekki minnast þessa? Sé þad smátt í annarra augum, stendur þad þó nú mér fyrir hugskotssjónum sem offstórt til þess, ad eg fyrirverdi mig að minnast þess, er Hann leitadi mig upp til að sýna á mér mikilleik síns høfdíngsskapar — þad er sem eg naudugur slíti mig frá þessu efni. Eg er þess ekki umkominn ad prýda leidi Hans med neinu, þakklætistár mín áttu einúngis ad vøkva þær rósir sem adrir hafa prýdt og munu prýda þad med.

Eg sný þá augum mínum, ad þessari sorglegu líkkistu — því og svo hún skal brádum frá mér takast — og hún kénnir mér margann lærdóm. Hún minnir mig og á, ad Gud hefir optur medtekid eitt af sínum ágætustu handaverkum, ad hann medtekur þad ekki, einsog stundum má vidbera, spillt og skémmt, heldur helgad í lífsins skóla; Hann hefir medtekid sálu, sem hreinsunareldur reynslunnar, og þad lángrar og mikillar reynslu, hafdi fríad vid tímans gjall, og

[1]) Kaupmadur, Riddari B. Sigurdsson í Hafnarfirdi.

sem nú er gengin hrein innfyrir Gud í þeirri mind og líkíngu sem henni var uppháflega gésin.

Þú, kista, geymir slíkann helgann dóm — lofadur sé Gud fyrir frelsi eins þess ágætasta manns, er eg hafdi þá æru og ánægju ad þekkja, ad sønnu ekki fyrr enn lífsins degi var farid ad halla, en sem þó þá var enn í sínum fulla krapti. Forsjónin hefir ekki viljad leggja á Hann, ad þurfa ad lifa vid adgjørdaleysi, því tók hún Hann med ennþá óbeygdum sálarkrøptum.

Hans minníng lisi vor ámedal, hafin yfir grøf og forrotnun; hún lisi í Íslands annálum, og Hans bautasteinn tali þýdíngarmiklum ordum til Íslendínganna, eptir ad allir vér, sem nú lifum, erum komnir til fedra vorra, já medan Guds almættis kraptur heldur uppi þessum hólma í meginhafinu.

Brádum nálgast þad augnablik ad þessar leifar verdi frá oss teknar. — Látum oss þá, med alvarlegum þaunkum um Fødurlandsins og sjálfra vor hagi, fylgja þeim til síns sídasta hvíldarstadar — þó oss sumum finnist þad þúngt, þá hugleidum: ad svo byrjar oss allt réttlæti upp ad fylla. Amen.

Morg heidurs- og þakklætis-kvædi vóru kvedin, af merkum mönnum, til Födur míns sál. í hans lifanda lífi. Eitt af þeim er kvædi þad sem nú kémur, og þykir mér tilhlýdilegt ad enda med því þenna hluta bókarinnar; þad er orkt af merkum manni og hræsnislausum, Sýslumanni sál. Jóni Espólín, og læt eg því heldur setja þad hér, þótt þad sé ádur prentad framan vid Gaman og Alvörn, sem Espólín sál. hefir bendt til þess í bréfi til Födur míns, ad hann ætladist til ad kvædid væri jafnframt eptirmæli eptir hann látinn, lýtur þad og ad hinni kærustu sýslun Födur míns sáluga.

Ó. M. St.

1.

Heidur veri þeim sem þjódum
— þæga vill upplýsing fá;
sá med stórum, sá med gódum
sannarlega teljast má;
Sá vill Födurlandi lýsa,
leida vanvits burtu ský;
Þann skulum allir, allir prísa
andinn sem ad frjáls er í.

2.

Mirkur vitum móti ljósi
mun um aldir verda sett;

heimskir æ að heimsku hrósi
hølðum sjálfsagt en ei rétt;
ljóss og vísdóms sannir synir
svoddan þreytast aldrei við,
mirkurs þegnar hæði hinir
hæða þeir sinn aula sið.

3.

Hjátrú, níð og lastið logið
lof ei bilar sannleikans;
heimskan vídt þó fengi flogið
færi hærra vitskan hans;
mirkur, þó sem megnust verði,
mirkvað sjálft ei ljósið fá,
og þó líf og lukku skérði
ljós ei sløkkva sannleiks má.

4.

Mannvinir þó minnar þjóðar
margopt komist hafi skammt,
og þá skálkar last um ljóðað
lofsverðir þeir eru samt;
og því meir sem móti stríðir
meiri skilinn eiga prís;
frægur er sá engu kvíðir
upp þá múgur heimskra rís.

5.

Upplýsíngu stórum stundar
Stephensen á vorri tíd;
haldt því fram til fremstu stundar
fá skalt lof af hyggnum lýd;
þakka skal þér, þessi vísa,
þykk sem vanvits rýsur ský,
þig skulum allir, allir prísa
andinn sem ad frjáls er í!

J. Espólín.

Hér hvílir

Gudrún Stephensen

Fædd Scheving

Borin í þennann heim 7da Febr. 1762

Gipt 11ta Sept. 1788

Fyrrum Løgmanni nú Júſtitiarius

Í Islands konúnglega Landsyfirrétti

Herra Magnúſi Stephenſen

Konferentsrádi og Doctor Juris

Hverjum Hún ól 1 Son og 2 Dætur.

Dáin 12ta Júlii 1832.

Ætt há og ſtand, þad er ágæti
Hreint hjarta og hyggid er hnoſsid ædſta.
Afbragd var kvenna ſú andada.
Ei fædaſt konur opt þvílíkar.
— Þad viſsu allir — viſsi Hún ei ſjálf.
Hennar gudhrædſlu, greind, ſtillíngu,
Gédprýdi, trygd, gódſemd, þolgædi,
Mátti hverr madur maklega hróſa.
En Hún girntiſt ekki hrós manna.
Gód vildi hún vera og gód Hún var,
Því mun hrós Hennar þverra aldrei.

Erfi mannkosti Hennar affsprengi
Géfi Hennar líka Gud oss marga.

Svo setti Hennar minníngar einlægur heidrari

Arni Helgason.

Konferentsráds = inna

Frú Gudrún Stephensen

leid í ljós annad

12ta Júlii 1832.

Ottadist Gud, en eigi skeytti
ost heims, né manna lofi;
jøfn í lund, med stødugri stefnu
stig lífs gékk, og skeikadi ekki.
Ráð og skynsemd rédu til dauda
ríkum merkjum dygda verka.
Eptirminníng ædri enn hennar
eingum vinnst ad dægri hinnsta.

1.

Pad er fullkomnad, alsæl sønd:
endadur reynslu skóli,
jardlegs líkama losnud bønd,
lífstunda brugdid hjóli;
þig hefir Drottins hægri hønd
hafid upp yfir veraldar lønd,
og sett hjá sínum stóli.

2.

„Þeim styrkva þjón', er stendur vel
staðfastur lífs til enda,
mun eg loks, þegar liðið er hel,
lífsins kórónu' afhenda":
Þau eru Drottins dýrust orð;
drykkjar hann Þig við himneskt borð
og seður sætleiks anda.

3.

Kríngum Þig ljómar lífs í høll
ljós hans andlitis bjarta,
hrein sigurklæði, hvít sem mjøll,
heilagleg á Þér skarta.
Nýir árstraumar náðar hans,
nývetni dýrðar skaparans
lífga þinn hug og hjarta.

4.

Þú sýngur lof á himni há
høfundi alls þess góða,
hans veldisstóli helgum hjá
með hirð útvaldra þjóða.
En vér fallnir að fótskør hans
framberum orð með túngu manns,
barnlega þøkk að bjóða.

5.

Vér þøkkum gjøf, sem gaf hann oss,
geymandi minníng kæra;
til sín hann tók það helga hnoss,

honum skal lofgjørd fæto;
hjá honum er ofs gjøfin geymd,
gráti numin og hvørskyns eymd.
Honum sé heidur og æra!

Svb. Egilsson.

Vid jardarfør
sálugu Frúr Conferenceráds=innu
Gudrúnar Vigfúsdóttur Stephensen.

1.

Hvørt er allt í heimsins bygd
hégómi þad augum lítum?
Hvørt er líka dád og dygd
daudans undir straungum vítum?
mun hans eitur=broddur bana
búid fá, þeim stunda hana?

2.

Hvørt mun daudans dimma nátt
dygdar sløkkva ljósid skjæra?
Hvørt mun herr hans hafa mátt
Himins Dóttur tjón ad fæta?
Mundi geislum Guddóms anda
grafar dimman fyrir standa?

3.

Nei! víst dapurs dauda sigd

Drottins børnum lífid bætir,
þar, hvar manna dád og dygd
dýrdarfyllstu launum mætir.
Líf eilíft vid lækníng dauda
lýdir fá í stadinn nauda.

4.

Dygdar ljósid lýsir skjærst
ljóma-hreint í sælli bygdum,
þar hvar ordid er þad nærst
uppsprettunni ad manna dygdum
þó þad hér sé húmi hulid,
Herrans sjón ei fer þad dulid.

5.

Þángad leidir dauda dúr
Drottins vini, í ljósid bjarta,
skjær hvar risin andláts- úr
-ægi, dygdar sól mun skarta,
og ljóma um eilífd lífs í heimi,
laus frá jardar myrkra sveymi.

6.

Þar er upprunninn rødull skjærr,
sem rann til vidar hér á jørdu,
þar þá réttu fegurd fær
fjær vid líkams bøndin hørdu,
fagurra dygda fræg vid gnóttir,
Frúin Gudrún Vigfúsdóttir.

7.

Hennar lýsti leingi og vel

ljósið dygða, í þessum heimi;
Hennar guðhrædt hjarta-þel,
hreint af øllum lasta keimi,
upplýst var af æðsta ljósi
æðra því er manna hrósi.

8.

Hvar var stilling, Hennar jøfn?
Hún var søm í lífsins kjæti
og við lífsins sorga søfn;
søm Hún hafði á báðum mæti;
Dygðir reynslu af báðum bíða,
en bregðst ei launa vonin síðar.

9.

Hennar orð og þánka-þel
þeim var sømu skorðum bundið;
hreinhjartaðir vissi' Hún vel
von að eiga' á Drottins fundi.
Að túngan væri tállauss hjarta
túlkur Henni þókti skarta.

10.

Trúfəst Hennar hvønær brást
hálig trygð við vini kjæra?
Hvønær breyta sínum sást
sinnis stødugleik frábæra?
Hann, er um eilífð heldur trygðir,
Henni launa þær vill dygðir.

11.

Hyørr sá Hana hafa' um hønd

hégómleikans skugga-prýdi?
fordild Hennar frjálsa ønd
flúdi í verka'- og orda-smídi;
nakid dygda blómstrid bjarta
med blødum táls ei þarf ad skarta.

12.

Hvørr kom sá á Hennar fund,
Henni frá ei gladdur færi?
Hvørjum var ei Hennar mund
hjálparfús í þørf, sem bæri?
Gódvild himnesk géd hvar prýdir,
góts þar jardneskt undir hlýdir.

13.

Audur, metord, heidur, hrós,
Hennar þó ad fylgdi sídu,
teingd vid sídu Landsins ljós,
leit Hún á þad med sinni glødu
sem medal, gott svo meira' Hún efndi,
en midid ei, sem á Hún stefndi.

14.

Ástkjær Maki, elskud børn
eptir Henni grátin líta,
húsins prýdi, húsins vørn
horfna' í burtu þrúngin sýta;
hjúin syrgja mista módur,
missirinn harmar sérhvørr gódur.

15.

Enganveigin allt þad gott,

sem æfði' Hún, fæ eg talið nærri,
þess má seigja sannan vott
söknuð allra nær og fjærri.
Launar berum launum meður
í leyndum sá er veit hvað skéður.

16.

Himin sitt þá heimta fer
honum best nær þykir einum;
jarðar kyns hvað eptir er,
öllum leyst af duptsins meinum,
helgað af íbúð heilags anda,
hjúkrun felist móður-handa.

17.

En — þú sem elskar dýra dygð
og dygðum sönnum heiður veitir,
gáðu' að, hve við grafar bygð
geisli þeirra duptið skreytir;
gégnum leifar líkhams banda
leiptra merkin Drottins anda.

18.

Íslands Dætur! ykkur hróss
ef abla viljið, í kvenna-sporum,
Hennar ykkur lýsi ljós;
logi það æ í bygðum vorum!
Heill þá eblist lýðs og landa
Lands vors meðan bygðir standa.

† † †

1.

Féll þar laufblad
á leidi þitt
Hásæla Frú!
úr hendi mér
en þótt skjálfandi,
því skil eg gjør
ad þad of léttvægt er
á leidi slíkt.

2.

Pad er følt næsta
og án fegurdar,
en sannleiks litum laugad
sem Þú lédir til.
Pad vóru þeir litir
er Þú létst Þér mest
tídt um ádur
medan tafdir hér.

3.

Sá eg Þig hér lifa;
og lífs Þíns dygd
øllum audsær
af ordum lýsti;
hógværd, stadfesta
og stillíng géds,
trygd trúføst
og tálleysi.

4.

Sá eg Þig lída
sjúkdóms þrautir
ei fjærri' andlátsstund
á andláts bed;
søm var þar hógsinnud
hugar-ró
eptirbid þolgód
endurlausnar.

5.

Hóf Þig hønd heiløg
hédan burtu,
og rykkti med rótum
af reit jardar;
Þú ert gródur-sett
á Guds himni
af allsherjar
urtagards-manni.

6.

Par ber Þú blóm þau,
sem barst Þú hér,
mætra mannkosta
meiginføgur;
vaxa þau og þróast
og vidgáng fá
undir uppskéru
eilífdarinnar.

7.

Einmana hér eptir
stendur Askur dýrr,
vid hlid Hvørs Þú ádur

hafdir stad;
horfir uppreistur
á eptir Þér
endur innra krapti
og ædstu von.

8.

Kvistir blómfagrir,
blødum prýddir,
og úngvidi algrænt
Hann um kríng stár.
Lída sorgar ský
yfir lund fagran
vid mista meginhjálp
og módur lát.

9.

Døgg tára drýpur
frá dýrum Aski
og af kvistum føgrum
hún fellur á jørd;
leiptrar døgg ljóma,
af lífgandi huggun,
vid eilífdar skodud
adal = birtu.

10.

Geislar hún út von
vissrar sælu
vid apturfund Þinn
þá úti er líf.
Sú er von vissa
þeim vel strída,
og bera blóm dygda,
sem barst Þú hér.

Th. Sveinbjornsson.

Vid jardarfør
Frú Konferentsráds = innu
Gudrúnar Stephensen.

1.

Þá eik í stormi hrynur háa
hamra því beltin skíra frá,
en þá fíólan fellur bláa
fallid það einginn heyra má;

en ylmur horfinn innir fyrst
urtabygdin hvørs hefir mist.

2.

Víst segja fáir haudrid hrapa
húsfreyu gódrar vidur lát;
en hvørju vendsla = vinir tapa
vottinn má sjá á þeirra grát';
af døggu slíkri' á grøfum grær
gódrar minníngar rósin skjær.

3.

Þessi mun rósin lengi' á leidi
ljóma Gudrúnar Stephensen
og brosa móti himin = heidi,
þars' Hennar dygdin best er sjen;
því frægdin þess er fegurst þar
fordildarlaus í heimi var.

4.

Færri und sólar finnast tjaldi,
og fundist sjaldan hafa þeir,
sem skylduverk vid skatna haldi
skyldu eintóma' og hvørgi meir.
En góda þad Hún orkadi', allt
sem adra vitaskuld Hún galdt.

5.

Ad Hún hinn besti maki' og módir
og mætust hjúa forstjórn var,
þad allar vissu Ísaþjódir
og undrast slíkt ei þurftu þar:

því fyrr enn deydi fadir, grát
fødurs réd Henni vekja lát.

6.

Slíkar æ elska dætur Drottinn,
og Drottins høndu þolinmód
kyssti' Hún, þá hana þjádi sóttin,
þvíad samvitskan æ var gód;
Foreldra, ljóssins fødur hjá,
fagnadi Hún ad meiga sjá.

7.

Grátum ei kvenna setsta sólu,
sem eptir lángann æsidag
heima-skilnadar fjøllin fólu,
því fegri nú, med betra hag,
ljómar hún fyrir ædri øld,
hvar einginn lítur nokkurt kvøld.

8.

Því líkid þad, er lýdir skoda,
lidin Frú **Gudrún** sjálf er ei; —
eilífdar morguns rjód í roda
rødul-hrein glansar eingil-mey,
og hvarma-stjørnum helgri lyst
horfir tindrandi upp á Krist!

B. Thorarensen.

Hljómur

úr fjarlægð við spurn af láti
Frúr Konferentsráðs-innu
Guðrúnar Stephensen
í Viðey.

1.

Alvaldur setti øldum dag
eptir hann kémur mirklit gríma,
svo gengur lífs um sérhvers hag;
sinn hafa verks og hvíldar tíma
allar sálir sem urðu til,
þó eilífð sé þeim hugð til bóta;
glaðt eptir dags og grátið bil
gánga til hvílu áður hljóta.

2.

Sunnanlands røkkvar aptni að
þar umtalsverðt má þykja lýði;
í Viðey dymmir víst er það
verður þar skyggt á stóra prýði;
þess Stórhøfðíngja þar sem býr,
þykknar um augu mirkrið harma,
yndælis ljósið líka flýr
lifendra fleiri' í þeim stað hvarma.

3.

Að lífsins degi loknum hér
leið yfir nóttin Frú dýrmæta

Gudrúnn Stephensen, er sér
síst átti vída jafn=ágæta;
því er ei kyn þó skjært ei skíni,
og ský þar byrgi gledi = sól,
en hrygdin aptur huga píni,
sem Hana daudans blundur fól.

3.

Góð var Hún mér, en gjørkunn lítt,
gét því ei talid upp sem hæfdi
af eigin reynslu allt þad frídt
í Hennar fari mest er gnæfdi;
Gudhrædslu telja, greind, stillíngu,
gédprýdi, trygd og þolugt brjóst,
þeir Hana ljósast þekkja feingu,
þarmed gódsemd, hvad mér var ljóst.

5.

Þvílíka ei má furda Frú
þó flestir menn í nálægd þreyi,
og drjúpi þarvid nidur nú
ad numin er frá lífsins degi —
en, sá sem dagsverk setti hveim
setti þad og ad verki linni,
og laun ad kveldi lúkist þeim
líffernis eptir breytni sinni.

6.

Algjør þau launa eflast not
á þeim ljómanda morgni næsta,
sídan verdur á þeim ei þrot

þá er ánunin tignin stærsta;
sá eptir þreyr og ángur slær,
og alda Herrans fer að ráði,
á þess og von að einnig fær
öll gæði þau hans vinur náði.

7.

Ásthugar finnast aptur þá,
í því fullkomna gleði=standi;
hins sama njóta saman fá,
á sælu Drottins náðar landi. —
Svo verði nú Frú vorri því
vært, þartil Herrans koma tíðir,
algjörva sælu alla í
ástbundna sér að leiða' um síðir!

J. Espólín.

1.

Eikur stóðu, studdu báðar
sterkar rætur, kyns ágæti,
lopt og hauður, lands=afstaða
lofaði flest, og olli mestum
styrk og blómi; blómgar limar,
bolum hæfar, náðu gnæfa;
voldugum krónum fræva fyldar
fríðar eikur prýddu hlíðar.

2.

Ilminn sæta leiddann láta
lángt um geim af eikum tveimur,

straumar lopta; sjón hið sama
sanna gleði veita réði.
Askur þar og Embla væru,
Ísa-flóðar hugðu þjóðir;
standa' og ærlast ætíð myndu,
allt í heimi þó er valtast.

3.

Flokkum lýðir leita náðu
lundi fríðum hælis undir,
flokkum lýðir finna réðu
friðar skjól á allar hlíðar,
blíðar værðir þar eg báði,'
það má kynna fœrstum minnur:
lilja fríð sem lífið gleður
léntist þar, hán ennþá varir.

4.

Dunuðu skruggur, digrir leggir
dugðu trjám; að viðurnámi
var hvert ødru; stofnar stóðu
sterkum greinum vøfðust einatt,
bifuðu að eins bjarkar laufin
bylja vindar fjalla tinda.
Høndin gild sem hnøttum veldur
hreif frá annað kærstum Granna.

5.

Von er kvarti kløkknuð hjørtu
kvíða fylli sinni lýða,
von er tréð er sviptist sínum

svigni heldur maka felldum,
sú er bót, er vonin veitir,
verdur eik á nýa leika
(verdur skadi' ad gagni gæda)
gródursett í betri lódu.

6.

Styd þú hina Lofdúng lýda!
lengi' og vel med þínu gengi,
bjód ad landi' um lángar mundir
leidi af henni not og heidur!
þegar fellur fløt ad vøllum,
Fadir! landi bæt þann skada!
bjód Odáins-, ødrum ædri,
-akurs prýdi frjóvar hlídar.

7.

Mosa frá á høggnum húsum
til háu Libans Cedrus trjáa,
allt frá smærsta mori maura
(manna sjón sem framt er bannad)
fíla til og hafsins hvala,
háu daudans valdi náir
allt ad lúta, (er guma grætir),
Guds eru ráð þó einskær nádin.

8.

Frúin góda Gudrún, prýdi
Gardarseyar, hlaut ad deya;
kallast átti, kénnd ad fullu:
Kvennval stakast, verdust maka;

gnæfdu stødu Hennar háfu
hid fágæta lítilæti,
fyrndar trygd og forsjá dugdu
frómlund bædi' og þolinmædi.

9.

Sann-trúrækin, vel nam vaka,
var því góda húsins Módir;
Stillíng rédi æ fyrir øllu,
ávalt mildi røksemd fylgdi.
Full var því á flestu snilli,
fagurlega var handbragd lagad.
Pú Videya! hnossir háar
hefir þér Alfadir gésid.

10.

Frúin góda Gudrún, prýdi
Gardarseyar, fékk ad deya;
sá var daudi føgur fædíng
full, til sælu-lands yndælis.
Hennar lof mun ótal yfir
aldir streyma' og valda' í heimi
þorsta-fýst í bestum brjóstum
blómgud fetad spor ad géta.

Arnór Jónsson.

Einføld Minning,
Hávelborinnar Frúar
Gudrúnar Stephensen,
fæddrar Scheving,
dáinnar 1832.

Þá sígur føgur sól í æginn,
sorta bregdur á háann tind;
þegar lidid er lángt á daginn
líkt er það og ad svalri lind,
hressíng og hvíld ad sæki sér,
sá dags af þúnga lúinn er.

Hvad er það undra
eg augum lít
Vidar-eyu úr?
Hvad mun hljód það
hátt vid kvedur
úr køldum Klaustur-múrum.
Er sem náklukkna
nidi' í brúnum
hljómur sá hlustum rídur;
klýfur sig lopt um
sem leiptur bruni
þrumu hrædandi hvini:
Eyu frá
Esju tindar
óm þann endurkveda.
Þøglir fólks flokkar
fetum feinum
þétt, sem fylkíng, fara.
Rísa hár þeim
af hvirfli berum
augum stord á stara;
er sem heidur hárr
hrigd um blandinn
flokki þessum fylgi.
Sjer eg Íslands
ena ítrustu
þenna skara skreyta:
Sér eg øldúng,
med aldur-snjá,
þessum fremstann í flokki,
grátur er honum í auga,
gledi-bann

Hetju brjóst um brennur;
Honum børn hans
ad baki standa
og frægur frænda = bálkur.
Heyri' eg nú efni
adal = sorga
af Oldúngs egin munni:
„Heimur er mér horfinn"
— og til himins leit —
„mín Leidarstjarna' er burt
lidin."
Vit þú minn vinur:
enn vídfrægi
Magnús Stephensen
mælir,
— Konúngs hátignar
Konferentsrád,
laga listum krýndur. —
„Horfinn er mér heimur,
„en hans eg naut
„frá því fyrst Hana sá;
„skein sú mér und nordurs
„skauti stjarna
„skærust æ af skærum.
„Var mér log hennar,
„sem leingur brann,
„ávalt blídast blisa;
„lengi var eg sæll
„und sól hennar,
„hún mig sæl af ad sjá.
„Uns ad hvel þad
„hvadan hún skein
„á sínum ási snérist,
„horfdi' eg þá til himins
„eptir horfnu ljósi,
„uns mér vard svart fyr-
ir sjónum.
„Fann eg þá hønd,
„um hønd mína
„kreista, ísum kalda;
„hjal fylgdi hendi:
„hel er á gómum
„taktú í mund mér Maki!
„Pad var Húsfrú mín
„horfdi til grafar —
„í líki leidar = stjørnu
„Gudrún Stephensen
„fædd Scheving:"
„Rétti' eg þér hønd
„í hinnsta sinni,
„þøkk fyrir þad umlidna!
„þøkk fyri fylgd
„á førnu skeidi,
„ásta trygd þú tjádir!
„Grát þu ei Maki
„yfir gledi minni,

„þøkk fyrir styrk í strídi!
„saman vid grétum
„gløddumst saman,
„misfátt hvi skyldum vid
skilja!
„Þøkk sé nákvæmni
„þinni' og dygd,
„þøkk fyrir umønnun alla;
„þøkk sé Gudi
„ad frá þér til hans
„fer eg fullkomnari.
„Fer eg nú hugró
„— hønd nú slepptu —
„fødurlands átthaga í;
„tak mig nú daudi,
„dey eg ørugg!"
Svo deyr sá gudhræddi.

Ei þarf mannkosta
minnast Hennar,
þeir sig sjálfir segja;
fegrad verdur ei
hvad fegrast er,
ei þarf gull ad gylla.
Mundi þad ei nóg,
ad Hún maki var
fødurlands frægsta
Sonar?
Mundi þad ei nóg,
Hann matti Hana
sinn hvervetna heidur?
Mundi þad ei nóg,
Hún metin var
maka verdug mærum?
Mundi þad ei nóg,
ad madur sá
æfilángt ei sást gráta,
grætur nú sem barn
og barmar sér
hørdum harmi sollinn?
Mundi þad ei nóg,
ad módur-foldar
mætast meingi fylgir
Henni, heidrandi
ad hvíldarstad?
hinnsta heidurs merki!
Mundi þad ei nóg,
Hennar mætu børn
eru sem lík yfir líki?
liggur þeirra' í tárum
talandi vitni
um missi bestu Módur.
Hve mikill fjøldi
fósturnidja
blessar ei mætrar moldir?
andvarpa aumir,
Hún eittsinn leit,
jeg hefi Módur mista!

Fljóð munu fæðast
og að Frúvum verða,
Hennar fár líki lifa.
Þó gleymist það góða
sem gjørði einn
meðal manna sona,
það mun þar ljóma
hvar ens liðna sál
sæld í þráðri situr.

Blómgi dygð Hennar
á dýrum niðjum!
Hvíli andi Hennar
yfir Íslands dætrum!

Aldrei mun svo úr austur-hlíð
upprenna, heims í minni,
sól, guðdómleg og geislum blíð,
að grøf í vestri ei finni;
hvað elskuð sem er æfi manns
er þó svo spunnið hlutfall hans:
hún ljómi', en aptur linni.
Sætt er til grafar gánga þeim
sem, gæddir silfurhárum,
unnu sønn góðverk hér í heim',
høfðu rétt varið árum
til bræðra heilla, heiðurs lands,
hlýðandi boðum skaparans
með dygð og kærleik klárum.

Ögmundur Sigurðsson.

†

1.

Bláa vegu
brosføgur sól
gengur glødu skíní.
Sérattú søknuð

og sorga fjøld
þeirra, á landi lifa?

2.

Gróa grøs
vid geisla þína
lídinna leidum á —
en þú brosir
og burtu snýr;
kvøld-gustar kula.

3.

Svo frá heimi
til himinsala
frelstar sálir fara;
sýta syrgendur
sóllausa daga
ángur-gusti í.

4.

Hvør er hinn grátni,
sem ad grafar bed
beygdu høfdi bídur?
elskad lík
undir køldum leir
hvílir feti framar.

5.

Stydst harmþrúnginn
Høfdíngi
Stephensen ad steini —
framlidna Frú,
fødurlands prýdi,
syrgir svo mælandi:

6.

„Sáran lét Gud mig
søknud reyna!
verdi hans vísdóms
vilji á mér!
Syrtir í heimi,
sorg býr á jørdu,
ljós á himni,
lifir þar mín von".

7.

„Hvar skal eg léttis
í heimi leita?
hvar skal eg trega
tár of fella?
Bída vil eg gladur,
uns brotnar fjøtur
líkams, og laus
líd eg eptir þér".

* * * * * * * * *

8.

O þú máttur
og mikla von,
er þá øflgu stydur!
Hjørtun hefjast,
þá hetju sjá
standa eina í strídi.

Jónas Hallgrímsson.

Talad

vid útför Frú Conferenceráðsinnu,

Guðrúnar Stephensen,

í Viðey 21ta Júlí 1832,

af Stiptprófasti og Riddara af Dannebrog

Arna Helgasyni.

Drottinn! þú sem af gæðsku þinni skópst oss til þinnar eilífu dýrdar, kénn oss øllum þá speki ad óttast þig og gjøra það sem rétt er fyrir þinni augsýn! Ætíd séum vér þess minnugir ad vér erum fyrir eilífdina skapadir, og ad vor hérvera er ekki annad en undirbúníngur undir það líf sem fyrir hendi er, þegar þetta jardneska brýtur. Amen.

Hæstvirdtu Tilheyrendur! útför þeirrar sælu framlidnu Frúar, sem Drottinn hefir kallad til sínnar eilífu dýrdar, géfur mér tilefni til ad minna ydur og mig á þessi helgu ord: **Drottinn gaf, Drottinn burttók það, lofad sé nafnid Drottins!** (Job. 1, 21). Mér kémur því heldur til hugar ad minnast þessara orda vid þetta tækifæri, sem eg þykist géta fullyrdt, ad sú gudhrædsla og gédstillíng, sem ordin géfa til kynna, hafi verid svo

sem hofud-audkénni þeirrar Framlidnu, og sem sú uppspretta hvadan øll sú fullkomnan flaut er prýddi allt Hennar dagfar, og var svosem sálin í Hennar æruverda lífi.

Drottinn gaf. Þad er hin fyrsta grein þessara helgu orda, — svo vidurkéndi sú Framlidna. Øll þau náttúrunnar og lukkunnar gædi, sem Drottni hafdi þóknast í svo ríkuglegum mælir ad láta verda hennar hlutdeild, svosem: gøfugt ætterni, heidarlegasta rádahag, upphefd og audsæld, atgjørfi sálar og líkama í fullkomnasta lagi; þad vidurkéndi hún allt Guds-gjøf, einsog þetta í raun réttri má svo heita. En — þad eru ekki allir sem hafa hyggni þá og íhugun ad þakka Gudi, enn þótt frá honum, Fødur ljósanna, øll gód og øll fullkomin gjøf sé nidurstígandi, og er þad samt hverjum einum mesti skadi, einsog hitt er fullkomnunar vegur ad þakka Gudi sitt lán. Þessi gudhrædsla sýndi sína edlilegu ávegsti hjá vorri Framlidnu. Þakklát vid høfund alls góds, framgékk Hún þá beinu skyldunnar leid, med audmjúku hjarta fyrir Drottni og med gódsemi vid alla sína medbrædur, því Hún vissi, ad sá sem elskar Gud hann á líka ad elska sinn bródur. Hennar vidmót var hid sama vid alla, gódlátlegt, einlægnisfullt, hispurslaust. Enginn var Henni of lítilmótlegur, enginn of gøfugur, Hún var hin sama þann eina dag lífsins sem hinn annann; gédid var í sífeldri ró, hjartad hafdi stødugann frid; Hún hafdi frid vid Gud og frid vid sjálfa sig.

Breiskleiki mannsins er margvíslegur; á allar

hlidar umkríngja hann freistíngar. Þó einum takist ad lifa rádvandlega, hefir hann ei ad heldur sneidt hjá allri freistni. Sumum þeim, er rádvandlega lifa, hættir vid því ad álíta sig algjørda, þegar þeir vita sig fría fyrir þeim lýtum er þeir sjá á ødrum. Sumir ætla sig ødrum heilagri, ef þeir sjá adra afrækja þær trúarbragdanna útvortis skyldur sem þeir sjálfir rækja. Hverig þessi freistni áreitti þá Framlidnu, svo nokkur gæti ordid var vid, í ordi eda verki, og hvad verndadi Hana frá þessum breiskleika mannsins náttúru? Eflaust þessi hugsan: **Gud gaf — hvad hefir þú madur! sem þú hafir ekki þegid?** Því þó vér eigum oss hvad helst sidgædis fullkomnun þá, sem oss audnast ad ná, svosem vort egid, ad svo miklu leiti sem Gud gaf oss krapt til ad áforma og framkvæma, gétur þó nokkur umhugsan kennt oss, ad einnegin í því sem vidvíkur sidferdi voru er raunar allt Gudi ad þakka, sem þenna krapt til ad áforma gott, myndadi svo vort hjarta ad þad gétur girnst hid verulega góda, tilhagadi svo kríngumstædum lífsins, ad vér leiddumst til ad óttast hann og adhyllast og gjøra þad sem rétt er; fengum kristilegt uppfóstur med tilliti til vana og uppfræðíngar, og yfir høfud ad tala: vorum leiddir þá lífsleid sem mest studladi til þess, ad vér yrdum sem hæfilegastir til Guds ríkis; hverjum ødrum enn Gudi gétum vér þakkad allt þetta? Med mesta rétti gétum vér og sagt hérum: **Gud gaf þad,** og ef vér segjum og hugsum þad, segjum þad svo ad hugur fylgi máli, þá

mun ofs audnaſt ad líkjaſt þeſsari Framlídnu, í því lítilæti og audmýkt fyrir Gudi ſem ſvo fagurlega prýddi allt Hennar dagfar, ad þad var unan til ad vita; þeim mun heldur, ſem allir gátu þekkt, ad Hennar lífs kríngumſtædur voru þeſsháttar, ad þær hefdu gétad í þeſsari grein leidt Hana afvega, þegar ættin var gøfug, ſtandid hátt, mannordid mikid, lífid yfir høfud ad tala koſtulegt. O! þad er mikilsverdt ad geyma þeſsa hugſun innſt í ſínu hjarta: Drottinn gaf. Þad verndar frá margri afvegaleidſlu; Þad kénnir marga andlega fullkomuun. Þeir fullkomlegleikar ſem náttúran, ſem lukkan veitir, þeir ſem ſidferdid prýda, er tæla ſvo marga og afvegaleida, þeir verda þeim einmidt til farſældar ſem gleyma aldrei þeſsari hugvekju: Drottinn gaf; þeir finna ſig tilknúda, þeſs meiri líkamleg eda andleg bleſsan ſem þeim veitiſt, ad undirtaka med þeim ſama Gudsmanni, ſem ſagdi: Drottinn gaf; ſé nafnid Drottins eilíflega vegſamad!

En hin ønnur málsgrein, þeirra heiløgu orda ſem vér høfum valid ofs fyrir texta, er þeſsi: Drottinn burt tók. Ef vér géfum þeſsum ordum nokkud frekari meiníngu, heldurenn þau eginlega hafa, einsog vér høfum géfid enum fyrr áminnſtu, þá gét eg eins heimfært þeſsa ſem hina uppá vora Framlidnu. Ef vér ſkiljum þeſsa grein ſvo, ad hún tali ei adeins um miſsir, heldur allt þad ſem manninum er erfidt og mædufamt, má hún, ad ſvo miklu leiti, heimfæraſt uppá vora háſælu Frú, ſem Hennar líf fór ei hlutlauſt af

þeim erfidleika sem lífinu plagar ad fylgja. Vér þekkjum allir ord Mósís, þess Gudsmanns, er svo hljóda: þegar lífid hefir verid kostulegt svo var þad mæda og erfidi. Vér vitum allir ad líf vorrar Framlidnu var kostulegt, mundi þad þá ei hafa og verid mæda og erfidi? Hún var tengd hjúskaparins helgu bøndum vid þann mann, hvørs gjørvalla líf hefir verid audugt af margslags framkvæmdum og stórvirkjum, vard ei þaraf edlileg afleidíng fyrir Hana toluverd fyrirhøfn og annríki? En þessi fyrirhøfn, umsvif og annríki kom Henni aldrei, hvørki til ad møgla né kveina. Nei, Hún gégndi sinni margbreyttu køllun med allri alúd, staklegri greind og dugnadi, og þad sem mest var verdt: med hrestu og glødu gédi og óþreytanlegu þolgjædi. Þad sama støduglyndi, sem Hún sýndi í því ad láta ei lífsins dýrd blinda sig, þad hid sama lét sig í ljósi í lífsins ørdugleika á þann hátt, ad hann gat ekki beygt, ekki yfirbugad Hennar sinni, svo ad Hún gleymdi síns standsverdugleika eda þreyttist, medan kraptar voru og heilsa tilendtist, gott ad gjøra.

En þó vér tøkum áminnsta málsgrein í hinni eiginlegustu þýdíngu, gétum vér og heimfært hana uppá vora sælu Framlidnu; Hún kénndi og á missir. — Drottni þóknadist ad reyna Hana med missir efnilegustu og bestu dóttur, þegar þessi einmidt hafdi nád þeim aldri, ad allir gátu sjed hvílíkt afbragd hún, med tilliti til gáfna og allra kvennkosta, mundi verda, á blómlegasta æskuskeidi. Ad Hún hafi fundid til

þeſsa miſsirs má af því ráda, ad í hvørt ſinn ſem Hún hennar minntiſt, og þad mørgum árum ſídar, ſvo ſkédi þad ætíd med votum augum, en jafnframt med gledi blandadri gudrækni; því Hún, ſem kannadiſt vid ad Gud hefdi géfid ſér þetta afkvæmi, kannadiſt líka vid ad Gud hefdi burttekid þad, tekid til ſinnar dýrdar frá þeſsa lífs volædi og margvíslegu hættum og freiſtíngum. Hún ſyrgdi ſitt afkvæmi med allri módur vidkvæmni, en undireins med øllum verdugleika síns ſtands, og allri kriſtilegri þolinmædi og audſveypni. Hún miſti og fyrir rúmu ári ſídan bródur, og þad bródur ſem Hún elſkadi innilega; Hún ſyrgdi hann, en med allri þeirri ſtillíngu ſem Henni var ſvo eginleg. Hún hafdi þá í nokkur ár þjádſt af þeim veikindum, ſem nú fyrir ſkémſtu gjørdu enda á Hennar heidursverda lífi, og Hennar fyrſta hugſan vid þetta tækifæri var þeſsi: hvad mun Gudi géta gengid til ad treina mitt líf, ſem ekki gétur nú lengur verid nokkrum manni til uppbyggíngar, heldur til armædu, en taka þann burtu ſem mørgum gat verid og mørgum var til lidſinnis? en hans vegir eru ofháir. — Þad heilſutjón ſem Hana heimſókti nú fyrir rúmum 6 árum og ſífeldt fór í vøxt, þángadtil þad nú loksins vann á Hennar annars velbygdu líkams tjaldbúd, þad þoldi Hún med ſømu gudrækni, ſømu ſtillíngu, ſama þolgædi, ſem annad mótlæti. Gud gaf, Gud tók þad burt, ſú hugſan var Henni eiginleg. Hennar líf og øll breytni lýſti því, ad Hún tæki vid lífsins gledi ſvo ſem Guds gjøf, lífsins mædu ſem út-

hlutun hins sama heimsins Stjórnara, sem sendir bædi blídt og strídt, hvørttveggja í gædskuríkum tilgángi, þótt hid mótdræga, medan þad áliggur, þyki enginn føgnudur vera.

Tveimur døgum fyrir andlátid, eg leyfi mér ad minnast þess, er eg naut þeirrar æru ad tala vid þá miklu konu — og þá var einsog nærri má géta lífsins ljós þegar slokknad — fékk Hún sér medal annars þad til orda, ad nú væri lund sín ordin svo bág ad sér yrdi ekki gjørt til hæfis. En þad er hvørttveggja ad allir vita, ad enginn sá hefir þenna géds annmarka sem yfir honum kvartar, enda urdu fljótt margar raddir þeirra sem vidstaddir voru til ad vitna allt annad, og hrósa því med hvílíkri stillíngu Hún bæri sína veiki, med hvílíku hóglyndi Hún þreydi undir okinu, med hvørri vorkunsemi hún umbæri ófullkomlegleika þeirra, sem gégna skyldu Hennar naudsynjum; og svipur þeirra sem tøludu sagdi enn meir enn þeirra ord. Já þad er þeim eiginlegt, sem heimtar mikid af sjálfum sér, ad heimta lítid af ødrum, þad var og vorri Framlidnu eginlegt; því naut Hún líka fullkominnar elsku og virdíngar þeirra, sem voru svo lukkulegir ad verda Henni med einhvørju móti handgengnir. Hennar bendíng var þeim bodord; ad vinna til Hennar misþóknunar þótti ógjørlegt, því hún var engum vís nema þeim sem illa breyttu. Engar ógætnis yfirsjónir, enginn breiskleiki vakti Hennar misþóknun. Engann ávítadi Hún, þó yfirsjest hefdi, sem sýndi á sér þad snid ad hann vildi áváta sjálfann sig; gædsk-

an og vitid var samtaka í allri Hennar hússtjórn, einsog í øllu Hennar ráðlagi. Hennar velgjørdir høfdu þad vid sig, ad enginn sem fyrir þeim vard gat verid óþakklátur; þær voru veittar med þeirri adferd sem inntekur hjørtun; þær komu af einlægri hjartagædsku, og Hennar vinstri hønd vissi ei hvad hin hægri gaf. Hún veitti ætíd meiri athygli því sem Henni þókti sig skorta, heldurenn hinu er Hún hafdi, og slíkt er von og vísa þeirra sem hafa gudrækilegt sinni. Ekki hefi eg nú høndlad þad, svo hugsa, svo tala þeir, eg skunda þar eptir ef eg mætti þad høndla.

En eg hefi um stund vikid frá textans ordum, í því mynd ennar Framlidnu hvarfladi mér fyrir hugskots sjónir, hvørrar minníng þó best á vid ád heidra med þegjandi hugsun; eg hverf nú til textans aptur: **Drottinn gaf, Drottinn tók þad burt, sé nafnid Drottins vegsamad!** Einsog þessi ord máttu vel heimfærast uppá þenkíngarhátt vorrar Framlidnu, svo mega þau enn beinar heimfærast uppá Hennar líf og andlát. Drottinn gaf Hana voru landi, Hún var sannarlega Drottni verdug gjøf. Drottins gjøf var Hún Ydur, hávelborni Herra! sem nú, eptir 44ra ára sambúd, med ástúdlegum kærleika syrgid og tregid Ydar trúføstu Ekta-hússtrú. Þad hafid þér lengi þekt og vidkannast. En sá sami sem gaf Hana hefir nú tekid Hana, (ekki frá Ydur, Hún heyrir Ydur eilíflega til), heldur frá þessu stundlega, þessu erfida lífi, hvørt ad, þegar þad hefir ver-

id kostulegt, hefir og armæðufullt verið, þegar heilsutjón og elli að því þreyngir. Eptir að Drottni hafði þóknast að reyna Ydur og Hana, með Hennar 6 ára veiki, hefir Drottinn nú géfið Henni hvíld, og Ydur þó midt í sorginni þá huggun að vita Hennar þjáníng á enda, vita Hennar ódauðlega anda lausann við þau líkams fjøtur sem hann áður bundu við þetta jarðneska, um hvørs fánýti fáir munu betur sannfærdir. — Drottinn gaf, það veri Ydar þakklát viðurkénníng. Drottinn tók, það veri Ydar huggun. Drottinn gétur ekki gjørt annað enn það sem gott er, og hver álítur ekki gott héðan að fara og vera með Kristi?

Þér børn og Fósturbørn ennar sælu Fruar! var Hún Ydur ekki Guds gjøf? Hvørja munduð Þér heldur vilja kjósa fyrir Móður eða Fósturmóður, af øllum þeim konum sem Þér hafið haft tækifæri að þekkja? Eflaust hafið Þér til þess hugsað, optar enn einusinni, með þakklátum hjørtum, hvað Guð gaf Ydur, þar sem Hún var. Það sinni gat sú Framlidna kénnt Ydur, sem í velgengninni er þakklátt og auðmjúkt fyrir Drottni. Nú er sú horfin frá Ydur sem Drottinn gaf; Hennar andi er farinn til Guds sem gaf hann, en Ydar Móðir og Fósturmóðir verður Hún að eilífu. O! það øfundsverða lán sem einka Dóttur þeirrar Framlidnu veittist, að fá tækifæri til að gledja með sinni nálægð þann nú sæla anda, þeirrar bestu Móður, rétt í því hann var að búa sig héðan, burt úr þeirri jarðnesku tjaldbúð, til þess húss-

ins sem þeim útvøldu á himninum er tilbúið, eilíft, óforgengilegt, já að géta sýnt Henni øll sín afkvæmi, þrjú að tølu, og sagt: hér er eg og þau børnin sem Drottinn hefir mér géfið; að vera svo vottur að þeirri stillíngu og þeim friði, hvarmeð dauðinn, sá Engill Guðs sem sækir það sem Skaparans er, gjørði hér vart við sig, eða réttara sagt með hvíllíkri stillíngu sú Framliðna beið hans átekta, er Hún sá hann þokast nær og nær. Þar gat Dóttirin séð, með fullri vissu, einn ávøxt guðrækilegs lífs og verið sjónarvottur að því, að einsog Móðurinnar líf hafði liðið friðsamlega, svo varð niðurlag lífsins friðsamlegt.

Drottinn gaf, Drottinn tók burt, það séu Yðar ummæli nú, Náúngar og Tengdamenn og Fósturbørn þeirrar sælu Frúar! Það séu Yðar ummæli við það sem hér er skéð, og við hvað eina gleðilegt eða sorglegt sem Yður mætir! Það hugarfar, hvaðan þesshattar ummæli koma, er svo guðrækilegt, manni tilhlýðilegt og verðugt, og svo líkt hugarfari þeirrar Framliðnu. Það er svo øflug verja, gégn þeim metnaði sem margann ýfirfellur þegar heimurinn lætur honum, og gégn þeim óþola og møgli, sem einatt vill heimsækja þá, er kénna á lífsins annmørkum og verða mótgáng að reyna.

Drottinn gaf, Drottinn tók það burt, sé nafnið Drottins vegsamað! svo undirtøkum vér allir, með þeim Guðsmanni Job, við þetta hátíðlega tækifæri. Vér vegsømum nafn Drottins fyrir

gjøf þeſtrar Framlídnu, þeſsa gúdlegu gjøf, ſem ſvo margir og ſvo lengi, eptir áratølu mannlegs lífs ad reikna, nutu góds af. Vér vegſømum nafn hins ſama, fyrir þad hann leyſti Hana undan ſjúkdómsins og ellinnar þjáníngum, og flutti til ſinnar eilífu dýrdar. Bleſsad verdi nafnid Drottins eilíflega! hann gledji þá ſem ſyrgja! hann veri þeirra, hann veri vor allra hjartans trauſt og hlutſkipti! Amen.

Registur

yfir Ljóðmæla- Grafminninga- og Erfiljóða-søfnin.

A. Ljóðmælasafnið.

Fyrsti Flokkur.

B. Grafminninga- og Erfiljóda-safnid.

a. Grafm. og Erfiljód samin af M. St.

Eptirmáli.

Nú hefi eg bundið enda á loforð mitt, góðir landar! að láta prenta Grafskriftir þær og Erfiljóð er Faðir minn sál. hafði samið, ásamt Grafminningum yfir báða Foreldra mína, enum helstu Erfiljóðum er eptir þá hafa verið kveðin og sinni Líkræðu yfir hvört þeirra; er nú þetta safn ekki meira enn svo, að mátulegt virðist að binda það saman við hið fyrra, eður Ljóðmæli Föður míns, hefi eg og orðið þess áskynja að margir munu hafa í áformi að láta gjöra þetta, þessvegna lét eg prenta Registur yfir bæði söfnin, svo auðveldt er að finna hvað eina eptir því; verð síðara safnsins er einúngis 32 sk. svo þau kosta bæði til samans, eður öll bókin óinnb. 80 sk.

Einstakar staka-villur hefi eg fundið, er litlu nema, eru þær helstar: að á 86tu bls. Ljóðmælanna 3ju línu að neðan stendur frá'g fyrir frág, og á 4um stöðum í látínsku grafskriftunum er œ fyrir æ. Það er þó einkum tvennt er þarf að leiðrétta og aðgæta: nefnil. 1) að vísan á 103ju bls. Ljóðmælanna: „Hvar er stúlkan rjóð, rjóð," o. s. frv. er ránglega eignuð Föður mínum, kom það af rángminni annarra, en eg fékk ekki vitneskju um það fyrr enn prentunin var búin; vísan kvað standa í Háttalykli Þorláks Guðbrandssonar Vídalíns, þess er orkti fyrra hluta

Ulfars-rímna; 2) ad íslendska Grafminníngin, yfir Geir Biskup, á 45tu og 46tu bls. í sídara safninu, er ekki útlögd heldur samin af Födur m. sál. og gjördi hann hana fyrr enn hina latínsku. Ennframar kémur mér nú til hugar, ad í Ljódmæla safninu eru 3 kvædi sem almenníngur, ad líkindum, ekki veit hvörnig á stendur. Er þá fyrst ad géta þess um kvædid á bls. 31—2, ad þad mun vera saknadar-kvædi eptir Systur mína sál. Sigrídi, er þeir Foreldrar okkar mistu sárt-saknada á 16da aldurs ári 1805; er þá audvitad ad Lychnis á ad tákna Hana og Muni Födurinn. Annad kvædid er á bls. 66—8; var sú undirrót þess: ad Sá, sem þad er um kvedid, hafdi látid bera á þykkju yfir því ad hann ekki var talinn med helstu Skáldum landsins, í Eptirmælum 18du aldar. Hid þridja Stjörnu-vísur, á bls. 101, eru svar uppá gaman-edur skop-vísur Prests í nordurlandi útaf kærleik, er hann átti og gékk um vetur hér í Videy, hafdi Presturinn skopast ad Kragavísum, (sjá bls. næst á undan), en í svarinu eru teknar upp tvær fyrstu hendíngarnar úr Klerksvísunum.

Til tveggja smá-kvæda (auk nokkurra smávísna) hefir mér verid bendt, sídan Ljódmælin voru prentud, sem eignud eru Födur m. sál. og vanta í safnid, eru þad útleggíngar dönsku kvædanna: „Druen voxer paa vor Klode" („Vínber spretta' á vorum hnetti" o. s. frv.) og „Nyd Livets korte Morgenrøde" („Njót lífs mjög stutta morgun-ljóma" o. s. frv.); hvörki veit eg skýlaust, hvört Hann hefir íslendskad hid fyrra né hvar þeirrar útleggíngar er ad leita, og hvad snertir útleggíngu ens sídara: þá hefi eg

hana ad sönnu skrifada eptir minni annars manns, en eg ætla hana ekki rétt hermda, og þori því ekki ad láta prenta hana ad svostøddu.

Eg hefi nú ekki ødru hér vid ad bæta, enn bidja góda menn velvirdíngar hafi yfirsjest ad leidrétta eitthvad, sem nokkud sé í varid; læt eg nú bókina frá mér fara, og vona hún verdi mørgum kærkomin endurminníng um Foreldra mína, og adra þá merkismenn, hvørra minníngu hún hefir ad geyma.

Videyar Klaustri þann 4da Aug. 1842.

O. M. Stephensen.

